

Działalność Komisji Faunistycznej i jej raporty są sponsorowane przez:

SWAROVSKI
OPTIK

Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2013

Komisja Faunistyczna

Niniejszy raport zawiera 458 obserwacji z roku sprawozdawczego oraz 49 z lat wcześniejszych (wyróżnione podaniem pełnego roku) – akceptowanych przez Komisję i tym samym uznawanych za stwierdzenia. Dotyczą one 108 gatunków i podgatunków. Około 15% zgłoszonych obserwacji nie uzyskało akceptacji (patrz aneks).

W roku 2013 do awifauny krajowej przybyły cztery nowe gatunki: świstun amerykański *Anas americana*, brodziec żółtonogi *Tringa flavipes*, jerzyk błady *Apus pallidus* oraz zaganiacz mały *Hippolais caligata*. Z najciekawszych obserwacji należy ponadto wymienić: drugie stwierdzenie świstunki północnej *Phylloscopus borealis*, drugie i trzecie stwierdzenie turkawki wschodniej *Streptopelia orientalis*, trzecie stwierdzenie rybitwy różowej *Sterna dougallii*, czwarte stwierdzenia markaczki amerykańskiej *Melanitta americana* i burzyka szarego *Puffinus griseus* oraz piąte stwierdzenie siewki złotawej *Pluvialis fulva*.

Wyjątkowo liczne pojawy dotyczyły: ibisa kasztanowatego *Plegadis falcinellus* (8 stwierdzeń), wydrzyka długosternego *Stercorarius longicaudus* (18 stwierdzeń) oraz świstunki żółtawej *Phylloscopus inornatus* (17 stwierdzeń). Warto odnotowania są także inne nietypowo liczne pojawy: rybitwa krótkodzioba *Gelochelidon nilotica* (5), sowa jarzębata *Surnia ulula* (3), skowrończyk krótkopalcowy *Calandrella brachydactyla* (3) i świergotek szponiasty *Anthus richardi* (4).

W wyniku rewizji generalnej wielu wcześniej akceptowanych stwierdzeń z listy ptaków krajowych zostały skreślone następujące gatunki: kaniuk *Elanus caeruleus*, mewa preriowa *Larus pipixcan*, kukulka czubata *Clamator glandarius* i świergotek tundrowy *Anthus gustavi* (Komisja Faunistyczna 2014). Ponadto wszystkie stwierdzenia śnieżycy małej *Anser rossii* z roku 2010 (Komisja Faunistyczna 2011), zgodnie z poglądami zdecydowanej większości europejskich komisji rzadkości, zostały umieszczone w kategorii D. Tym samym na liście krajowej znajduje się obecnie 448 gatunków.

Stwierdzenia uszeregowano według regionów w kolejności alfabetycznej, a w obrębie województwa – chronologicznie. Kod liczbowy po nazwie gatunkowej w pierwszej części dotyczy okresu sprzed roku sprawozdawczego, a w drugiej – danych z tego roku; w obu przypadkach liczba stwierdzeń łamana przez liczbę osobników; symbol „n” wy-

raza liczby nieustalone, skrót „ca” liczby przybliżone. Stanowiska gatunków zagrożonych utajniono.

W kodach liczbowych uwzględniono zmiany liczby stwierdzeń wynikające z rewizji generalnej (Komisja Faunistyczna 2014), a także z reinterpretacji pojawów niektórych gatunków.

Wykaz stwierdzeń – *List of accepted records*

Kategorie A i C (pojawy naturalne – *natural occurrence*)

Gęś mała *Anser erythropus*

DOLNOŚLĄSKIE: 17.03.13. – 1 ad. (foto), Zb. Mietkowski (P. Kołodziejczyk, G. Orłowski); 05. i 19.10.13. – 1 ad. i 1 juv. (foto), Radziądz, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz); 03.11.13. – 1 ad. i 1 juv. (foto), Jamnik, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 16.03.13. – 1 ad., Jez. Wiecanowskie, pow. mogileński (S. Kaczorowski).

OPOLSKIE: 23.03.13. – 1 ad. (foto), Gościejowice, pow. opolski (M. Zawadzki, T. Tańczuk).

WIELKOPOLSKIE: 09.03.13. – 1 imm. (foto), Boreczek, pow. śremski (B. Nowak); 11.03.13. – 1 ad. (foto), Brodnica, pow. śremski (M. Janowski); 16.03.13. – 1 ad. (foto), Świerkówki, pow. obornicki (P. Szymański, J. Wyrwał, M. Skawiński); 17.03.13. – 1 ad. (foto), Manieczki, pow. śremski (M. Janowski, B. Nowak); 14.11.13. – 1 ad. (foto), Dubin, pow. rawicki (P. Szymański i inni).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 26.11.13. – 1 ad. (foto), Łaska Kolonia, pow. kamieński (Z. Kajzer); 02.12.13. – 1 ad. (foto), Sulikowo, pow. kamieński (Z. Kajzer).

Gęsiówka egipska *Alopochen aegyptiaca*

POMORSKIE: 23.05.2012 – 1 para z pull. (foto), Gdynia Oksywie (<http://gdynia-oksywie.mojeosiedle.pl>).

DOLNOŚLĄSKIE: 01.–02.07.13. – 1 para z 3 pull. (foto), Stawy Podgórzyskie, pow. jeleńiogórski (B. Gramsz).

ŚLĄSKIE: 23.05. i 02.06.13. – 2 pary z 6 i 9 pull. (foto), Buków i Bluszczów, pow. wodzisławski (M. Rojek); 28.07.13. – 1 para z 2 pull. (foto), Racibórz Brzezcie, pow. raciborski (M. Rojek).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 26.05.13. – 1 para z gniazdem (foto), Stara Rudnica, pow. gryfiński (W. Mrugowski, P. Siuda).

Mandarynka *Aix galericulata*

WIELKOPOLSKIE: 25.05.–02.07.13. – 1 ♀ z 1 pull. (foto), Siedlec, pow. gostyński (A. Stankowski).

Świstun amerykański *Anas americana*

0/0, 2/2

KUJAWSKO-POMORSKIE: 13.–14.04.13. – 1 ♂ (fot. 1), Sitno, pow. bydgoski (M. i T. Blank).
PODLASKIE: 22.04.13. – 1 ♂ (foto), Łapy, pow. białostocki (G. Grygoruk).

✧ Pierwsze i drugie stwierdzenie tego długo oczekiwanego gatunku (Blank et al. 2013). Jednocześnie jest to 24. gatunek amerykański stwierdzony w kraju.

Helmiatka *Netta rufina*

ŚLĄSKIE: 10.07.–03.08.2001 – 1 ♀ z 7 pull., rez. Łęczczak, pow. raciborski (K. Henel i inni).

ŁÓDZKIE: 26.05.–03.08.13. – 1 para, 1 pull. (foto), Chociw, pow. tomaszowski (S. Kielan).

ŚLĄSKIE: 01.05.–17.07.13. – 8–13 par (8 rodzin z pull.), Wielikąt, pow. wodzisławski (D. i R. Szyra); 01.–04.08.13. – 3 ♀♀ z pull. (foto), Landek, pow. bielski (J. Jagiełko, P. Kłodziejczyk); 07.08.13. – 2 ♀♀ z pull. (foto), rez. Łęczczok, pow. raciborski (Z. Wnuk).

Czerniczka *Aythya collaris*

6/6, 0/0

DOLNOŚLĄSKIE: 01.09.2011 – 1 ♂, Jamnik, pow. trzebnicki (T. Szymala).

✧ Obserwacja dotyczy osobnika, który przebywał w dolinie Baryczy od maja do sierpnia 2011 (Komisja Faunistyczna 2012).

Podgorzałka *Aythya nyroca*

LUBELSKIE: 05.–07.13. – 2 ♀♀ z pull., Sosnowica, pow. parczewski (M. Urban, S. Aftyka);

05.–07.13. – 2 ♀♀ z pull. i 3 pary (gniazdowanie prawdopodobne), Jez. Wytyckie, pow. włodawski (M. Urban, Ł. Bednarz, K. Antoń); 13. i 16.07.13. – 1 ♀ z 5 pull.

(foto), Krowie Bagno, pow. włodawski (D. i J. Gawrońscy); 16.07.13. – 1 ♀ z 6 pull. (wideo), Sosnowica, pow. parczewski (M. Polakowski).

Edredon *Somateria mollissima*

POMORSKIE: 05.–27.05.13. – 1 ♀ z gniazdem (foto), Gdańsk Port Północny (P. Zięcik).

✧ Czwarte stwierdzenie lęgu w kraju.

Markaczka amerykańska *Melanitta americana*

3/3, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 16.–24.03.13. – 1 ♂ (fot. 2), Łukęcin, pow. kamieński (Z. Kajzer, S. Guentzel).

Lodowiec *Gavia immer*

58/59, 2/2

POMORSKIE: 06.03.13. – 1 os. (foto), Bałtyk, PWSE, 55,0002°N; 16,7786°E (M. Ściborski); 23.09.13. – 1 ad., Słowiński PN, pow. słupski (G. Jędro).

Nur białodzioby *Gavia adamsii*

24/24, 2/2

ŚLĄSKIE: 26.12.13.–07.01.14. – 1 juv. (fot. 3), Zb. Goczałkowicki (M. Nagler, K. Liersz-Żelasko, P. Żelasko).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 16.04.13. – 1 ad., Bałtyk, PWSE, 54,2659°N, 14,4692°E (V. Dierschke).

Burzyk szary *Puffinus griseus*

3/3, 1/1

POMORSKIE: 07.12.13. – 1 os. (fot. 4), Hel, pow. pucki (P. Czechowski, G. Jędro, A. Dubicka).

✧ Pojaw ten był związany z silnym huraganem, który nawiedził płn.-zach. Europę na początku grudnia.

Głuptak *Morus bassanus*

18/21, 2/2

ZACHODNIOPOMORSKIE: 14.09.13. – 1 ad. (foto), Dźwirzyno, pow. kołobrzeski (M. Sołowiej, M. Barcz).

POMORSKIE: 06.10.13. – 1 juv., Krynica Morska, pow. nowodworski (R. Miciałkiewicz i inni).

Kormoran mały *Phalacrocorax pygmeus*

119/232, 4/8

PODKARPACKIE: 23.08.2000 – 1 juv., Lesko (pow.) (S. Wilusz).

LUBELSKIE: 18.08.13. – 5 os. (foto), Wierzbica, pow. tomaszowski (P. Stachyra).

MAZOWIECKIE: 03.09.13. – 1 juv. (foto), Jaktorów, pow. grodziski (J. Gawroński).

OPOLSKIE: 04.09.13. – 1 juv. (foto), Zb. Paczkowski, pow. nyski (M. Domagała).

ŚLĄSKIE: 03.09.13. – 1 juv. (foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (T. Maszkało, M. Sikorska).

✧ Trzeci z kolei rok z małą liczbą stwierdzeń tego gatunku.

Pelikan różowy *Pelecanus onocrotalus*

73/78, 2/2

PODKARPACKIE: 15.–17.05.13. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Buda Stalowska, pow. tarnobrzeski (S. Warchoł, D. Winiarski).

POMORSKIE: 21.05.13. – 1 imm. (foto), Leszkowy, pow. gdański (M. Kujawa); 26.05.13. – 1 imm. (foto), Gdańsk Świbno (S. Kaszak, M. Zybala).

✧ Osobnik z nad Zatoki Gdańskiej był obserwowany także w innych miejscach, lecz Komisja nie otrzymała zgłoszeń tych obserwacji.

Czapla modronosa *Ardeola ralloides*

74/81, 2/2

LUBELSKIE: 20.05.2012 – 1 imm., Zalesie Kańskie, pow. chełmski (P. Szewczyk).

LUBELSKIE: 17.08.13. – 1 ad. (foto), zb. Nielisz, pow. zamojski (S. Śliwiński).

ŁÓDZKIE: 04.05.13. – 1 ad. (foto), Pęczniew, pow. poddębicki (A. Kleszcz i inni).

Czapla nadobna *Egretta garzetta*

PODKARPACKIE: 11.08.2002 – 6 os., Sanok (pow.) (S. Wilusz).

Czapla biała *Ardea alba*

LUBELSKIE: 14.04.–07.09.13. – ok. 15 par z gniazdami (foto), Zosin, pow. hrubieszowski (P. Stachyra i inni).

ŁÓDZKIE: 12.05.–28.06.13. – ok. 50 par z gniazdami, zb. Jeziorsko (R. Włodarczyk, P. Minias, T. Janiszewski).

PODLASKIE: 07.06.13. – 36 par z gniazdami, Łoje-Awissa, pow. grajewski (M. Wereszczuk i inni).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 30.04.–10.05.13. – 12 par z gniazdami (foto), Sątopy-Samulewo, pow. bartoszycki (D. Cząstkiewicz, K. Jankowski i inni).

✧ Wszystkie stwierdzenia lęgów dotyczą znanych już wcześniej stanowisk. Łącznie gniazdowało ok. 110 par.

Ibis kasztanowaty *Plegadis falcinellus*

ca 56/n+57, 8/18

KUJAWSKO-POMORSKIE: 20.04.2012 – 1 os. (foto), Ślesin, pow. nakielski (T. Samolik).

LUBELSKIE: 21.–22.07.13. – 10 ad. (foto), Gródek, pow. hrubieszowski (P. Stachyra i inni).

MAŁOPOLSKIE: 21.06.13. – 1 ad., Spytkowice, pow. wadowicki (M. Karetta i inni).

ŚLĄSKIE: 04.–06.05.13. – 1 os., rez. Łęczzak, pow. raciborski (B. Pawlik, J. Banaś); 10.06.13. – 1 os., Wielikąt, pow. wodzisławski (D. Szyra); 26.–27.10.13. – 1 os. (foto), Góra, pow. pszczyński (A. Luzarowski i inni).

WIELKOPOLSKIE: 11.10.13. – 2 imm. (foto), Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 25.10.13. – 1 os. (foto), Głowaczewo, pow. kołobrzeski (P. Zienetek); 28.10.13. – 1 imm. (foto), Wartowo, pow. kamieński (K. Adamczak, M. Łakis).

✧ Najliczniejszy pojaw w kraju, w tym największe odnotowane stado.

Fot. 1. Świstun amerykański *Anas americana*, Sitno, kwiecień 2013 (fot. M. Blank) – *American Wigeon*, *Sitno, April 2013*

Fot. 2. Markaczka amerykańska *Melanitta americana*, Łukęcin, marzec 2013 (fot. Z. Kajzer) – *Black Scoter*, *Łukęcin, March 2013*

Fot. 3. Nur białodzioby *Gavia adamsii*, Zb. Goczałkowicki, grudzień 2013 – styczeń 2014 (fot. K. Liersz–Żelasko) – *Yellow-billed Diver*, Goczałkowicki Reservoir, December 2013 – January 2014

Fot. 4. Burzyk szary *Puffinus griseus*, Hel, grudzień 2013 (fot. G. Jędro) – *Sooty Shearwater*, Hel, December 2013

Warzęcha *Platalea leucorodia*

146/239, 2/5

DOLNOŚLĄSKIE: ok. 20.–22.12.1998 – 1 ad., Ziębice, pow. ząbkowicki (M. Domagała).

LUBELSKIE: 28.05.2006 – 1 ad., Zastów Karczmiski, pow. opolski (R. Siek).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 12.05.2012 – 1 os., Zdunki, pow. etcki (L. Kleinschmidt, A. Węgrzyn-Kleinschmidt).

OPOLSKIE: 06.09.13. – 2 ad., Namysłów (pow.) (K. Kowalska).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 28.04.13. – 1 imm. (foto), Górki, pow. buski (M. Jantarski); 22.05.13.

– 2 imm., 1 os. (foto), Szczerbaków, pow. buski (P. Wilniewicz); 26.05.13. – 1 os. (foto), Górki, pow. buski (P. Walukiewicz); 31.05.13. – 2 imm. (foto), Sielec, pow. buski (J. Przybylska, R. Maniarski).

✧ Kilka obserwacji z pow. buskiego dotyczy zapewne tej samej grupki ptaków i tak zostały potraktowane w kodzie liczbowym. Zwraca uwagę bardzo późne stwierdzenie grudniowe z roku 1998.

Sęp płowy *Gyps fulvus*

ca 66/ca 96, 1/1

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 31.07.2010 – 1 imm. (foto), Rogojny, pow. olecki (K. Brunotte).

OPOLSKIE: 21.08.13. – 1 imm. (foto), Głuszyna, pow. namysłowski (www.birdwatching.pl).

Gadożer *Circus gallicus*

MAZOWIECKIE: 21.07.2012 – 1 os., Jastrząbka, pow. ostrołęcki (D. Łukasik i inni).

ŚLĄSKIE: 13.07.2012 – 1 ad. (foto), Częstochowa-Mirów, pow. częstochowski (D. Celiński).

LUBELSKIE: 13.04.–14.09.13. – 1 para z 1 pull.-juv. (foto), pow. biłgorajski (P. Stachyra i inni).

MAZOWIECKIE: 13.–14.04.13. – 1 os. (foto), Brzuza, pow. węgrowski (D. Michałowski i inni),

05.05.13. – 1 os. martwy (foto), Siliwonki, pow. łosicki (P. Pawłowski, K. Stefaniuk).

PODKARPACKIE: 07.04.13. – 1 os. (foto), Krosno (pow.) (W. Guzik); 17.04.–17.07.13. – 1 para z 1 pull. (foto), pow. nizański (S. Śliwiński i inni).

ŚLĄSKIE: 17.05.13. – 1 os., Sieraków Śląski, pow. lubliniecki (H. Kościelny, K. Belik).

Błotniak stepowy *Circus macrourus*

n+246/n+266, 29/32

KUJAWSKO-POMORSKIE: 19.04.2008 – 1 ♂ ad., Latkowo, pow. inowrocławski (P. Kaczorowski).

LUBELSKIE: 06.04.2009 – 1 ♂ ad., Chłaniów, pow. krasnostawski (T. Frączek, P. Szewczyk).

POMORSKIE: 07.04.2010 – 1 ♂ subad., Kuźnica, pow. pucki (M. Ciach).

DOLNOŚLĄSKIE: 29.08.13. – 1 ♂ ad. (foto), Budziszów, pow. wrocławski (T. Maszkało, K. Ostrowski); 30.08.13. – 1 juv. (foto), Bartoszowa, pow. strzebiński (K. Ostrowski, M. Sikorska, T. Maszkało).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 12.03.13. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Bydgoszcz (R. Szarafiński, J. Czarnowski); 29.09.13. – 1 ♂ ad. (foto), Występ, pow. nakielski (D. Kilon, M. Blank).

LUBELSKIE: 14.04.13. – 1 ♀ ad. (foto), Chłopiatyn, pow. hrubieszowski (W. Gargoła).

ŁÓDZKIE: 08.09.13. – 1 ♂ ad. (foto), Głina, pow. tomaszowski (J. Tabor).

MAZOWIECKIE: 19.04.13. – 1 ♂ ad., Skuszew, pow. wyszkowski (M. Twardowski) 26.04.13. – 1 ♀ imm. (2. r.kal.; foto), Krasnosielc, pow. makowski (P. Zientek); 19.05.13. – 1 ♂ ad., Ościsłowo, pow. ciechanowski (S. Sosnowski, M. Kamińska).

OPOLSKIE: 15.06.13. – 1 imm. (foto), Biernatówek, pow. głubczycki (Ł. Berlik, A. Czubat).

PODKARPACKIE: 03.04.13. – 2 ♂♂ ad. (foto), Moszczaniec, pow. sanocki (T. Wilk); 07.04.13. – 1 ♂ ad. (foto), Wzdów, pow. brzozowski (T. Folta); 25.08.13 – 1 ♂ ad. (foto), Kamień, pow. rzeszowski (D. Sikora).

- PODLASKIE: 14.04.13. – 1 ♀ ad. (foto), Grądy-Woniecko, pow. zambrowski (J. Rapczyński i inni); 27.08.13. – 1 ♂ imm. (2. r.kal.; foto), Borkowo, pow. kolneński (M. Polakowski, M. Broniszewska); 21.09.13. – 1 juv. (foto), Jagłowo, pow. augustowski (Ł. Krajewski, A. Henel).
- POMORSKIE: 14.04.13. – 1 ♂ ad. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (M. Kujawa); 16.04.13. – 1 ♂ ad. (foto) tamże (A. Kośmicka); 17.04.13. – 1 ♂ ad. (foto) tamże (A. Janczyszyn); 18.04.13. – 1 ♀ juv. i 1 juv. (2. r.kal.; foto) tamże (P. Malczyk i inni). 29.04.13. – 1 juv. (2. r.kal.; foto), Kuźnica, pow. pucki (M. Baran, T. Grochowski, M. Skóra); 01.05.13. – 1 juv. (2. r.kal.; foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (M. Wawriowicz, T. Kozakiewicz, B. Więckowska); 06.05.13. – 1 ♂ imm. (2. r.kal.; foto), Kuźnica, pow. pucki (D. Kilon); 11.05.13. – 1 ♂ imm. (2. r.kal.; foto), Przebrno, pow. nowodworski (A. Niemczyk i inni); 18.05.13. – 1 ♂ ad. i 1 ♂ juv. (2. r.kal.; foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (M. i K. Skakuj, J. Zarzycki); 15.09.13. – 1 juv. (foto) tamże (A. Kośmicki, M. Romanowski).
- WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 24.05.13. – 1 ♂ ad., Plešno, pow. bartoszycki (A. Sikora); 17.08.13. – 1 ♂ imm. (2. r.kal.; foto), Brodowo, pow. działdowski (P. Szczypiński); 16.09.13. – 1 juv. (foto), Olsztyn (K. Jankowski).
- WIELKOPOLSKIE: 12.08.13. – 1 ♂ ad. (foto), Błękwit, pow. złotowski (P. Gała); 08.09.13. – 1 ♂ imm. (2. r.kal.), Trudna, pow. złotowski (M. Janowski).
- ZACHODNIOPOMORSKIE: 08.04.13. – 1 ♂ ad. (foto), Rurzyca, pow. goleniowski (J. Drozda, M. Wiśniewska); 16.04.13. – 1 juv. (2. r.kal.; foto), Przybylin, pow. słupski (U. Bagiński); 23.08.13. – 1 juv. (foto), Wiejkowo, pow. kamieński (M. Barcz); 12.09.13. – 1 ♂ imm. (2. r.kal.; foto), Zajęcze Łęgi, pow. Świnoujście (Z. Kajzer); 16.09.13. – 1 ♂ ad. (foto), Płońsko, pow. pyrzycki (Ł. Głowacki, Ż. Ataszkiwicz).

Kurhannik *Buteo rufinus*

175/190, 33/34

- PODKARPACKIE: 11.08.1993 – 1 os. (foto), Ustrzyki Górne, pow. bieszczadzki (A. Surmaczki, D. Kozłowska, det. KF; patrz rewizje).
- DOLNOŚLĄSKIE: 17.08.13. – 1 juv. (foto), Zagrodno, pow. złotoryjski (S. Rubacha).
- LUBELSKIE: 16.–24.06.13. – 1 imm. (foto), 01.07.13. – 1 ad. (foto), 10.07.13. – 1 imm. (foto), 15.08.–04.10.13. – 1 ad. (foto), Czołki/Sitno, pow. zamojski (M. Pieńkosz); 17.08.13. – 1 juv. (foto), Budynin, pow. tomaszowski (M. Przepiórka i inni); 18.08.13. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Sitno, pow. zamojski (S. Śliwiński); 08.09.13. – 1 imm. (3. r.kal.; foto), Chłopiatyn, pow. hrubieszowski (D. i J. Gawrońscy); 29.09.13. – 1 ad. (foto), Czołki, pow. zamojski (S. Śliwiński); 03.11.13. – 1 juv. (foto), Turobin, pow. biłgorajski (S. Śliwiński).
- ŁÓDZKIE: 04.05.13. – 1 imm. (foto), Złaków Kościelny, pow. łowicki (Ł. Matyjasiak i inni).
- MAŁOPOLSKIE: 01.05.13. – 1 imm. (foto), Lipnica Wielka, pow. nowotarski (M. Przysański); 17.08.13. – 1 juv. i 1 imm. (foto), Chyżne, pow. nowotarski (M. Baran).
- MAZOWIECKIE: 09.07.–11.08.13. – 1 os. (foto), Truskaw, pow. warszawski zachodni (A. Marczewski, W. Mańkowski); 09.07.13. – 1 ad., Błážeje, pow. siedlecki (A. Dombrowski); 03.08.13. – 1 ad., Topór, pow. miński (A. Dombrowski i inni).
- OPOLSKIE: 25.08.13. – 1 ad. (foto), Borzysławice, pow. kędzierzyńsko-kozielski (M. Nagler, Z. Wnuk); 28.08.13. – 1 imm. (foto), Naczęsławice, pow. kędzierzyńsko-kozielski (M. Kowalski, D. Panasiuk, T. Maszkało); 07.09.13. – 1 juv. (foto), Głogówek, pow. prudnicki (R. Świerad); 22.09.13. – 1 juv. (foto), Borzysławice, pow. kędzierzyńsko-kozielski (G. Gaudnik); 25.09.13. – 1 juv. (foto), Strzelce, pow. namysłowski (M.

- Sikorska, T. Maszkało); 27.09.13. – 1 juv. (foto), Grodzisko, pow. kędzierzyńsko-kozielski (G. Gaudnik); 27.09.13. – 1 juv. (foto), Włochy, pow. namysłowski (K. Żyśko).
- PODKARPACKIE: 27.06.13. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Dębno, pow. leżajski (S. Kaczmarek).
- POMORSKIE: 04.–12.08.13. – 1 juv. (foto), Płonina, pow. nowodworski (T. Kozakiewicz, P. Zięciak); 20.08.13. – 1 ad., Młynik, pow. tczewski (T. Błaszczyk, A. Rafałek).
- ŚLĄSKIE: 06.08.13. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Dąbrowa Zielona, pow. częstochowski (G. Kaczorowski).
- ŚWIĘTOKRZYSKIE: 17.08.13. – 1 juv. (foto), Piotunka, pow. jędrzejowski (J. Sułek, J. Sieniawski, S. Dziadczkowski); 08.09.13. – 1 imm. (foto), Olbrachcice, pow. jędrzejowski (J. Sułek, S. Sobieraj, M. Wachecki); 15.09.13. i 05.10.13. – 1 juv. (foto), Jeziorki, pow. jędrzejowski (J. Sułek, W. Szczepaniak, A. Grzegolec); 04.10.13. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Oziębłów, pow. kielecki (M. Urbański, R. Maniarski); 04.12.13. – 1 ad. (foto), Zagaje, pow. jędrzejowski (J. Sułek).
- WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 25.08.13. – 1 juv. (foto), Sławka Mała, pow. nidzicki (K. Antczak, R. Adamiak).
- ✧ Drugi z rzędu rok z dużą liczbą stwierdzeń, choć była ona dwukrotnie niższa niż w roku poprzednim (Komisja Faunistyczna 2013).

Orlik grubodzioby *Aquila clanga*

- DOLNOŚLĄSKIE–WIELKOPOLSKIE–KUJAWSKO-POMORSKIE: 10.–12.04.13. – 1 ad. z nadajnikiem sat. (mapa), (birdmap.5dvision.ee, odczyt B. Nowak).
- LUBELSKIE: 10.04.13. – 1 imm., forma *fulvescens* (foto), Zamość (pow.) (I. Wszyński); 05.–09.13. – 1 ♀ (lęg mieszany z ♂ *A. pomarina*; foto), pow. hrubieszowski (J. Wójciak i inni); 19.05.13. – 1 ad. (foto), Oserdów, pow. tomaszowski (W. Gargoła); 13.–19.07.13. – 1 ♀ ad. (lęg mieszany z ♂ *A. pomarina*; foto), pow. włodawski (D. i J. Gawrońscy); 17.08.13. – 1 ad. (foto), Chłopiatyn, pow. hrubieszowski (M. Przepiórka i inni); 27.08.13. – 1 ad. (foto), tamże (D. i J. Gawrońscy); 25.08.13. – 1 ad. (foto), Oserdów, pow. tomaszowski (M. Przepiórka); 27.08.13. – 2 ad. (foto), Myców, pow. hrubieszowski (D. i J. Gawrońscy); 28.08.13. – 1 ad. (foto), dolina rz. Sofołkiji, pow. tomaszowski (D. i J. Gawrońscy); 07.09.13. – 1 ad. (foto), Budynin, pow. tomaszowski (D. i J. Gawrońscy).
- MAŁOPOLSKIE–ŚWIĘTOKRZYSKIE–MAZOWIECKIE–PODLASKIE: 11.–13.04.13. – 1 ♀ ad. z nadajnikiem sat. (mapa), (birdmap.5dvision.ee, odczyt B. Nowak).
- MAZOWIECKIE: 10.02.13. – 1 ad. (foto), Szostek, pow. siedlecki (A. Parapura, A. Polak).
- POMORSKIE: 09.02.13. – 1 imm. (foto), Chocielewko, pow. łęborski. (A. Sikora); 29.05.13. – 1 imm. (3.–4. r.kal., foto), Gdańsk Szadółki (G. Neubauer; ozn. KF).
- ZACHODNIOPOMORSKIE: 23.08.13. – 1 subad. (foto), Jagów, pow. choszczeński (M. Koitka).

Mieszaniec *Aquila clanga* x *A. pomarina*

- OPOLSKIE–DOLNOŚLĄSKIE–WIELKOPOLSKIE–KUJAWSKO-POMORSKIE–ZACHODNIOPOMORSKIE–POMORSKIE: 24.04.–11.05.2012 – 1 juv. (2. rok; mapa), (birdmap.5dvision.ee, odczyt B. Nowak).
- LUBELSKIE: 21.07.–09.09.13. – 1 juv. w gnieździe (foto), pow. hrubieszowski (S. Aftyka i inni); 20.07.13. – 1 juv. w gnieździe (foto), pow. bialski (J. Wójciak, Z. Jaszcz).
- MAZOWIECKIE: 22.07.13. – 1 juv. w gnieździe (foto), pow. nowodworski (A. Olszewski i inni).
- ŚLĄSKIE: 07.10.13. – 1 juv. (foto), Jaworzynka, pow. cieszyński (J. Wróbel, S. Gacek, C. Zontek; ozn. KF).

PODLASKIE–LUBELSKIE–ŚWIĘTOKRZYSKIE–MAŁOPOLSKIE–ŚLĄSKIE: 28.–30.09.13. – 1 os. z nadajnikiem sat. (birdmap.5dvision.ee, odczyt M. Radziszewski, M. Przepiórka).

Orzeł cesarski *Aquila heliaca*

32/35, 3/3

LUBELSKIE: 24.08.13. – 1 imm. (3. r.kal.; fot. 5), Myślatyn, pow. tomaszowski (P. Stachyra).

ŚLĄSKIE: 19.09.13. – 1 juv. (foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (A. Ochmann).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 15.07.13 – 1 imm. (3. r.kal.; foto), Grodowice, pow. kazimierski (A. i M. Chwierut).

Raróg *Falco cherrug*

90/93, 7/7

KUJAWSKO-POMORSKIE: 30.07.13. – 1 os., Padniewko, pow. mogileński (S. Kaczorowski).

LUBELSKIE: 30.08.13. – 1 juv. (foto), Żurawce-Osada, pow. tomaszowski (W. Gargoła).

MAŁOPOLSKIE: 01.05.13. – 1 ad., Kasprowy Wierch, pow. tatrzański (J. Lampolahti, P. Tadeusz, M. Przybysz).

OPOLSKIE: 11.03.13. – 1 ad., Skarbiszów, pow. opolski (M. Zawadzki, T. Tańczuk);

19.05.13. – 1 os., Lewice, pow. głubczycki (D. Szlama); 15.09.13. – 1 ad., Żelazna, pow. opolski (T. Stawarczyk).

POMORSKIE: 29.03.13. – 1 os. (foto), Wiślina, pow. gdański (P. Zieliński).

Sokół wędrowny *Falco peregrinus*

ZACHODNIOPOMORSKIE: 06.–10.13. – 1 para z 2 juv. (foto), Szczecin Pomorzany (P. Gwarek, M. Sołowiej).

„Sokół tundrowy” *Falco peregrinus calidus*

POMORSKIE: 12.10.13. – 1 juv. (foto), Hel, pow. pucki (S. Beuch, J. Lewandowska; ozn. KF).

Drop *Otis tarda*

LUBUSKIE: 05.–07.08.13. – 1 ♂ (foto), Siedlnica, pow. wschowski (M. Panek i inni);

11.11.13. – 1 ♂ (fot. 6), PN Ujście Warty, pow. gorzowski (P. Chara, L. Jakuczun).

Ostrygojad *Haematopus ostralegus*

POMORSKIE: 12.06.2010 – 1 para z gniazdem (foto), Sławutówko, pow. pucki (S. Bzoma);

19.05.2011 – 1 para z gniazdem (foto), tamże (S. Bzoma, P. Zięćcik).

POMORSKIE: 28.05.13. – 1 para z gniazdem (foto), Jastarnia, pow. pucki (P. Malczyk, T. Kozakiewicz).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 04.06.13. – 1 para z gniazdem (foto), Zb. Włocławski (S. Bzoma).

Szczudłak *Himantopus himantopus*

PODKARPACKIE: 02.05.2000 – 1 para, Lesko (pow.) (S. Wilusz).

DOLNOŚLĄSKIE: 18.05.–27.08.13. – 1 para z 4 pull.–juv. (wideo), Wrocław Świniary (G. Orłowski i inni).

LUBELSKIE: 18.05.13. – 1 para z gniazdem (foto), Piaski, pow. świdnicki (T. i P. Bajdak).

PODKARPACKIE: 03.08.13. – 1 para z 4 pull./juv. (foto), Ostrów, pow. ropczycko-sędziszowski (M. Baran).

✧ Kolejne trzy stwierdzenia łęgów.

Szablodziób *Recurvirostra avosetta*

PODKARPACKIE: 09.06.–27.07.13. – 1 para z gniazdem i 4 pull. (foto), Ropczyce, pow. ropczycko-średziszowski (M. Baran, M. Filipek).

Kulon *Burhinus oedicnemus*

LUBUSKIE: 24.10.2012 – 2 os., PN Ujście Warty, pow. sulęciński (M. Bocheński).

Żwirowiec *Glareola* sp.

15/n+20, 0/0

DOLNOŚLĄSKIE: 09.10.2010 – 1 ad., Przemków, pow. polkowicki (M. Sapko, A. Stachnik; patrz rewizje).

Mornel *Charadrius morinellus*

n+174/n+1210, 30/294

LUBELSKIE: 03.05.13. – 2 ad. (foto), Srebrzyszcze, 03.05.13. – 4 ad. (foto), Staw, pow. chełmski (S. Śliwiński, K. Kasperek); 18.08.13. – 4 ad. (foto), Korhynie, pow. tomaszowski (P. Stachyra); 24.–25.08.13. – 6 ad. i 1 juv. (foto), Rusiły, pow. parczewski (Ł. Bednarz); 24.08.13. – 56 os., 25.–31.08.13. – max 88 os., 05.09.13. – 1 ad. i 15 juv., 09.09.13. – 3 os. (foto), Żurawce-Osada, pow. tomaszowski (M. Przepiórka i inni, www.lto.org.pl); 31.08.–07.09.13. – max. 8 os. (foto); Machnówek, pow. tomaszowski (M. Przepiórka i inni).

MAŁOPOLSKIE: 01.09.13. – 1 ad. i 6 juv. (foto), Sułoszowa, pow. krakowski (M. Leszczyński, A. Jirak); 07.09.13. – cn. 4 os., w tym 2 juv. (foto), Małofączniak, Tatry, pow. tatrzański (P. Naks i inni).

MAZOWIECKIE: 21.08.13. – 1 os., Rupin, pow. makowski (A. Goławski, E. Mróz).

PODKARPACKIE: 10.09.13. – 1 juv. (foto), Wielka Rawka, pow. bieszczadzki (M. i J. Jelińscy).

PODLASKIE: 17.08.13. – 1 ad. (foto), Czyżyki, pow. hajnowski (P. Białomyzy); 29.08.13. – 15 os. (foto), Orla, pow. bielski (P. Białomyzy); 01.09.13. – 4 ad. (foto), Parcewo i Spiczki, pow. bielski (P. Kobyłecki); 02.09.13. – 4 juv. (foto), Progałe, pow. hajnowski (P. Białomyzy); 04.09.13. – 3 juv. (foto), Krynki, pow. sokólski (G. Grygoruk); 04.09.13. – 1 juv. (foto), Orla, pow. bielski (P. Białomyzy).

ŚLĄSKIE: 07.09.13. – 1 juv. (foto), Drochlin, pow. częstochowski (G. Kaczorowski).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 15.08.13. – 4 ad., 16.08.13. – 12 ad. (foto), Wierzbowo, pow. działdowski (P. Szczypiński), 17. i 19.08.13. – 16 ad. (foto) tamże (P. Szczypiński, Ł. Głowacki, Ż. Ataszkiwicz); 23.08.13. – 11 ad. i 1 juv. (foto) tamże (S. Sosnowski, K. Podlaska, M. Kamińska).

WIELKOPOLSKIE: 18.08.13. – 1 ad., zb. Wonieść, pow. kościański (P. Szymański, E. Jakubas); 22.09.13. – 1 ad. (fona) tamże (P. Szymański).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 25.08.13. – 4 ad. (foto), Żalęcino, pow. stargardzki (M. Sowa, Ł. Borek); 26.08.13. – 1 ad. i 7 juv. (foto), Wiejkowo, pow. kamieński (Z. Kajzer); 29.08.13. – 2 juv. (foto), tamże (M. Jasiński); 03.09.13. – 2 ad. i 2 juv. (foto), Drzonowo, pow. kołobrzeski (P. Zientek).

✧ Stosunkowo słabszy rok po dwóch ostatnich obfitych sezonach, ale za to okraszony największym dotychczas stwierdzonym stadem. Zwraca też uwagę duża liczba stwierdzeń ze wschodniej części kraju.

Siewka złotawa *Pluvialis fulva*

4/4, 1/1

POMORSKIE: 10.–23.07.13. – 1 ♂ ad. (fot. 7), Łaszka, pow. nowodworski (T. Kozakiewicz i inni).

✧ Piąte i dotychczas najwcześniejsze stwierdzenie tego gatunku, dokonane po 5-letniej przerwie.

Biegus arktyczny *Calidris melanotos*

90/103, 9/9

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 08.09.2012. – 1 juv., Słupia, pow. buski (P. Wilniewicz).

LUBELSKIE: 01.08.13. – 1 ad. (foto), Stoczek, pow. radzyński (Ł. Bednarz); 17.08.13. – 1 juv. (foto), Wincentów, pow. krasnostawski (S. Śliwiński, D. Jabłoński).

ŁÓDZKIE: 13.09.13. – 1 juv. (foto), zb. Jeziorsko (R. Włodarczyk).

OPOLSKIE: 25.–31.08.13. – 1 ad. (foto), Zb. Turawski (P. Kołodziejczyk i inni, www.clanga.com).

POMORSKIE: 08.–09.10.13. – 1 juv. (foto), Łaszka, pow. nowodworski (P. Zientek, T. Kozakiewicz).

ŚLĄSKIE: 04.09.13. – 1 juv. (foto), Zb. Goczałkowicki (M. Nagler).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 21.05.13. – 1 ad., Głowaczewo, pow. kołobrzeski (M. Jasiński); 17.06.13. – 1 ad. (foto), Reclaw, pow. kamieński (M. Jasiński); 17.09.13. – 1 juv. (foto), Głowaczewo, pow. kołobrzeski (Z. Kajzer, M. Barcz).

Biegus morski *Calidris maritima*

ca 170/n+193, 5/6

POMORSKIE: 19.01.13. – 1 imm. (foto), Sopot (pow.) (A. Labudda); 09.–20.02.13. – 1 imm. (foto), Hel, pow. pucki (D. Ostrowski i inni); 22.02.13. – 2 imm. (foto) tamże (M. i A. Skóra); 26.–27.10.13 – 2 imm. (foto), Jastarnia, pow. pucki (M. Zimiński i inni, www.clanga.com); 25.12.13. – 1 ad. (foto), Hel, pow. pucki (A. i D. Michalscy i inni).

Batalion *Philomachus pugnax*

MAZOWIECKIE: 20. i 23.06.13. – 1 ♀ (foto), gniazdowanie prawdopodobne, Stare Budy, pow. wyszkowski (M. Elas, K. Kajzer, Ł. Wardecki).

PODLASKIE: 28.05. i 18.06.13. – 1 ♀ zaniepokojona (foto), Wroceń, pow. moniecki (M. Polakowski, P. Zientek); 14. i 20.06.13. – 1 ♀ zaniepokojona, Dolistowo Nowe, pow. moniecki (P. Marczakiewicz, Ł. Krajewski).

Dubelt *Gallinago media*

LUBELSKIE: 11.05.13. – 1 ♀ z gniazdem (foto), pow. chełmski (P. Stachyra).

MAZOWIECKIE: 31.05.–01.06.13. – 4 ♂♂ (tokowisko; fonon), pow. ostrołęcki (M. Murawski, K. Antczak, S. Sosonowski); 22.06.13 – 4 ♂♂ (tokowisko; fonon), pow. wyszkowski (M. Elas, Ł. Wardecki, D. Sikora).

Brodziec żółtonogi *Tringa flavipes*

0/0, 1/1

ŚLĄSKIE: 26.10.–09.11.13. – 1 imm. (fot. 8), Wielikąt, pow. wodzisławski (J. Vlach i inni, www.clanga.com).

✧ Pierwsze stwierdzenie w kraju. Poprzednie z roku 1990 zostało uznane po rewizji za niepewne (Komisja Faunistyczna 2014).

Brodziec pławny *Tringa stagnatilis*

PODLASKIE: 30.05. i 02.06.13. – 1 ad. odwodzący (foto, wideo), pow. augustowski (B. Głębocka i inni).

Łęczak *Tringa glareola*

DOLNOŚLĄSKIE: 05.–07.13. – 1 para lęgowa (foto, wideo), Wrocław Świniary (P. Kołodziejczyk i inni).

Fot. 5. Orzeł cesarski *Aquila heliaca*, Grodowice, lipiec 2013 (fot. A. Chwierut) – *Imperial Eagle, Grodowice, July 2013*

Fot. 6. Drop *Otis tarda*, PN Ujście Warty, listopad 2013 (fot. L. Jakuczun) – *Great Bustard, Warta Mouth National Park, November 2013*

Fot. 7. Siewka złotawa *Pluvialis fulva*, Łaszka, lipiec 2013 (fot. T. Kozakiewicz) – Pacific Golden Plover, Łaszka, July 2013

Fot. 8. Brodziec żółtonogi *Tringa flavipes*, Wielikąt, październik–listopad 2013 (fot. S. Turowski) – Lesser Yellowlegs, Wielikąt, October–November 2013

Fot. 9. *Terekia Xenus cinereus*, Kornie, maj 2013 (fot. M. Przepiórka) – *Terek Sandpiper, Kornie, May 2013*

Terekia Xenus cinereus

100/109, 3/3

LUBELSKIE: 11.05.13. – 1 ad. (fot. 9), Kornie, pow. tomaszowski (S. Śliwiński, M. Sokołowski, M. Przepiórka).

POMORSKIE: 09.05.13. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), ujście Wisły, Mikoszewo, pow. nowodworski (P. Zięcik).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 15.–16.07.13. – 1 ad. (foto), Głowaczewo, pow. kołobrzegi (M. Barcz, www.clanga.com).

Płatkonóg płaskodzioby *Phalaropus fulicarius*

76/80, 2/2

LUBELSKIE: 06.–08.11.13. – 1 imm. (foto), Ryki (pow.) (M. Wierzbicki, www.clanga.com).

POMORSKIE: 14.09.13. – 1 imm. (foto), ujście Wisły, Mikoszewo, pow. nowodworski (W. Półtorak).

Wydrzyk tęposterny *Stercorarius pomarinus*

ca 179/n+234, 8/10

POMORSKIE: 06.05.13. – 1 ad. (foto), Ławica Słupska (A. Kośmicki, S. Bzoma, W. Meissner); 15.09.13. – 1 juv. (foto), ujście Wisły, Mikoszewo, pow. nowodworski (K. Iwan-Malawska); 19.09.13. – 1 imm. (3. r.kal.; foto), Sztutowo, pow. nowodworski (M. Janosz, D. i M. Światała); 21.09.13. – 2 ad. i 1 juv., ujście Wisły, pow. gdański (P. Baszanowski); 23.09.13. – 1 ad. (foto), Jantar, pow. nowodworski (A. Niemczyk, M. Filar); 18.10.13. – 1 ad. (foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (M. i K. Skakuj); 17.11.13. – 1 juv. (foto), rez. Ptasi Raj, pow. gdański (A. Janczyszn).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 21.09.13. – 1 ad. (foto), Dźwirzyno, pow. kołobrzegi (M. Barcz i inni).

Wydrzyk długosterny *Stercorarius longicaudus*

ca 112/n+177, 18/27

DOLNOŚLĄSKIE: 04.09.13. – 1 juv. (foto, wideo), Zb. Mietkowski (P. Kołodziejczyk).

LUBELSKIE: 25.08.13. – 1 juv. (foto), Sosnowica, pow. parczewski (A. Gajowniczek).

MAZOWIECKIE: 27.08.13. – 1 juv. (foto), Kępa Radwankowska, pow. piaseczyński (K. Pietrasz i inni).

POMORSKIE: 01.09.13. – 1 juv. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Niemczyk, A. Janczyszyn); 02.09.13. – 1 juv. (foto), ujście Wisły, pow. nowodworski/gdański (P. Malik, P. Głowacki); 03.09.13. – 2 juv. (foto) tamże (M. Polakowski, P. Gała); 03.09.13. – 1 ad., 6 juv. (foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (A. Niemczyk, M. Filar, M. Skakuj); 03.09.13. – 1 juv., Tujsk, pow. nowodworski (M. Skakuj); 03.09.13. – 1 juv. (foto), Gdańsk Przymorze (M. Romanowski); 04.09.13. – 1 juv. (foto), Jantar, pow. nowodworski (A. Niemczyk, M. Filar); 05.09.13. – 2 juv. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Niemczyk, M. Filar); 12.09.13. – 1 juv. (foto), Zatoka Gdańska 3 km NW od rez. Ptasi Raj (A. Kośmicki, S. Bzoma, E. Kurach); 23.09.13. – 1 juv. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (P. Zięcik); 23.09.13. – 2 juv. (foto), Jantar, pow. nowodworski (A. Niemczyk, M. Filar); 24.09.13. – 1 juv. (foto) tamże (A. Niemczyk, A. Kośmicki).

ŚLĄSKIE: 04.09.13. – 1 juv., zb. Dzierżno Duże, pow. gliwicki (J. Betleja).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 31.08.13. – 1 juv. (foto), Dźwirzyno, pow. kołobrzeski (M. Barcz i inni); 23.09.13. – 1 juv. (foto), Pogorzelica, pow. gryficki (Z. Kajzer).

✧ Najobfitszy dotychczas przelot jesienny tego gatunku i nietypowy sezon, w którym liczebność tego gatunku przewyższała liczbę stwierdzeń wydrzyka tęposternego.

Mewa obroźna *Xema sabini*

25/33, 3/3

POMORSKIE: 21. i 23.09.13. – 1 juv. (foto), Hel, pow. pucki (D. i M. Świtała, M. Janosz); 12.10.13. – 1 juv., Stegna, pow. nowodworski (P. Kołodziejczyk i inni); 14.10.13. – 1 juv., Krynica Morska, pow. nowodworski (M. Kowalski).

Mewa trójpalczasta *Rissa tridactyla*

DOLNOŚLĄSKIE: 06.11.2011 – 2 juv./imm. (foto), zb. Witoszówka, pow. świdnicki (M. Dąbek, T. Zarzycki).

Orlica *Larus ichthyaetus*

110/111, 8/8

DOLNOŚLĄSKIE: 12.10.13. – 1 subad. (foto), Jamnik, pow. trzebnicki, woj. dolnośląskie (W. Lenkiewicz).

ŚLĄSKIE: 15.06.13. – 1 imm. (1. lato; foto), Okołowice, pow. częstochowski (G. Kaczorowski); 23.06.13. – 1 imm. (1. lato), Kaniów, pow. bielski (P. Kołodziejczyk).

WIELKOPOLSKIE: 06.07.13. – 1 imm. (1. lato; foto), Poznań, Jez. Maltańskie (S. i K. Karpiccy); 01.08.13. – 1 imm. (1. lato; foto), Żukowo, pow. obornicki (A. Stachnik); 28.09.–06.10.13. – 1 imm. (3. zima; foto), Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); 08.10.13. – tenże (foto), Poznań, Jez. Maltańskie (S. Karpicki).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 06.06.–28.08.13. – 1 imm. (1. lato, foto), Świnoujście (pow.) (M. Sołowiej i inni); 03.08.13. – 1 imm. (1. lato, foto), Bielinek, pow. gryfiński (Z. Kajzer, S. Guentzel, Ł. Ławicki).

✧ Kod liczbowy został skorygowany w wyniku reinterpretacji niektórych pojavów i uwzględnieniu możliwości przemieszczania się i powracania tych samych osobników.

Mewa żółtonoga *Larus fuscus*

LUBELSKIE: 05.–14.05.2012 – 1 ad. (lęg mieszany z *L. cachinnans*, foto), Zastów Karczmiski, pow. opolski (Ł. Bednarz, K. Antoń, P. Szewczyk).

LUBELSKIE: 26.04.–20.07.13. – 1 ad. (lęg mieszany z hybrydem *L. cachinnans* x *L. argentatus*, foto), Zastów Karczmiski, pow. opolski (Ł. Bednarz, K. Antoń).

Mewa romańska *Larus michahellis*

OPOLSKIE: 02.05.2012 – 1 ♂ z gniazdem (foto), zb. Kozielno, pow. nyski (J. Betleja, J. Szymczak)

MAŁOPOLSKIE: 10.05.13. – 1 ♀ z pull. (foto), Palczowice, pow. oświęcimski (P. Malczyk, P. Zientek).

MAZOWIECKIE: 05.05.13. – 1 ♀ z gniazdem, schwytana (lęg mieszany z ♂ *L. cachinnans*, foto), Kępa Nadbrzeska, pow. otwocki (M. Sidelnik).

OPOLSKIE: 29.–30.04.13. – 3 ♀♀ z gniazdami (foto), zb. Kozielno, pow. nyski (J. Betleja, J. Szymczak).

Mewa błada *Larus hyperboreus*

DOLNOŚLĄSKIE: 01.04.13. – 1 imm. (2. zima; foto, wideo), Jez. Kunickie, pow. legnicki (A. Chlebowski); 05. i 08.04.13. – 1 imm. (2. zima/2. wiosna; foto), Zb. Mietkowski (P. Kołodziejczyk); 09.04.13. – 1 imm. (2. zima/2. wiosna; foto), Świdnica (pow.) (R. Walczybok, T. Zarzycki, M. Pach).

OPOLSKIE: 11.02.13. – 1 imm. (2. zima; foto), Opole (R. Świerad, M. Kowalski, M. Zawadzki).

ŚLĄSKIE: 17.01.13. i 03.02.13. – 1 imm. (2. zima; foto, wideo), Gliwice (pow.) (A. Ochmann, G. Gaudnik); 10.02.13. – 1 imm. (2. zima; foto), zb. Dzierżno Duże, pow. gliwicki (S. Beuch, P. Skałban, J. Lewandowska).

✧ Nietypowy pojaw, który mimo mnogości stwierdzeń na obszarze trzech województw, najprawdopodobniej dotyczy tego samego przemieszczającego się osobnika.

Mewa polarna *Larus glaucoides*

35/36, 6/6

POMORSKIE: 06.01.13. – 1 imm. (2. zima; foto), Gdańsk Westerplatte (G. Neubauer); 29.01.–01.02.13. – 1 imm. (2. zima, foto), Gdańsk Szadółki (www.clanga.com); 05.03.–02.04.13. – 1 imm. (2. zima; foto), Gdańsk Szadółki (G. Neubauer i inni).

ŚLĄSKIE: 06.01.13. – 1 imm. (2. zima, foto), zb. Dzierżno Duże, pow. gliwicki (P. Skałban); 08.01.–25.02.13. – tenże (foto), Gliwice (pow.) (J. Betleja i inni).

WIELKOPOLSKIE: 17. i 24.–26.02.13. – 1 imm. (2. zima; foto), Rabowice, pow. poznański (S. Karpicki); 20.–23.02. i 12.–26.03.13. – 1 imm. (2. zima; foto, wideo), Poznań, Jez. Maltańskie (S. Karpicki, M. Tobółka).

Rybitwa krótkodzioba *Gelochelidon nilotica*

28/34, 5/5

LUBELSKIE: 20.–27.10.13. – 1 imm. (foto), Zimno, pow. tomaszowski (R. Cymbała i inni).

ŁÓDZKIE: 12.–13.05.13. – 1 ad. (foto, wideo), Włyń i Warta, pow. sieradzki (R. Włodarczyk, A. Kleszcz).

OPOLSKIE: 30.07.13. – 1 ad. (foto), Zb. Nyski (P. Kołodziejczyk).

POMORSKIE: 17.–21.08.13. – 1 subad. (fot. 10), ujście Wisły, Świbno, pow. gdański (D. Kilon, S. Kaszak); 28.08.13. – 1 ad., Krynica Morska, pow. nowodworski (G. Bela).

✧ Pięć stwierdzeń w jednym roku to rekordowy pojaw tego gatunku.

Rybitwa czubata *Sterna sandvicensis*

POMORSKIE: 04.07.2012 – 276 par z gniazdami, ujście Wisły, pow. gdański (P. Zięcik, S. Bzoma).

OPOLSKIE: 30.06.13. – 1 ad. (foto), Zb. Nyski (M. Domagała).

POMORSKIE: 20.05.–21.08.13. – ok. 415 par z gniazdami, rez. Mewia Łacha, ujście Wisły, pow. gdański/nowodworski (S. Bzoma i inni).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 17.08.13. – 1 os., Jez. Drwęckie, pow. ostródzki (A. Włodarczak-Komosińska); 20.09.13. – 9 os., w tym cn. 1 ad., jez. Śniardwy (D. Cząstkiewicz, K. Jankowski, A. Włodarczak-Komosińska).

Rybitwa różowa *Sterna dougallii*

2/2, 1/1

DOLNOŚLĄSKIE: 11.–13.07.13. – 1 ad. (fot. 11), Zb. Mietkowski (P. Kołodziejczyk, www.birdwatching.pl).

✧ Trzecie stwierdzenie w kraju i jednocześnie pierwsze śródlądowe. Ptak nosił obrączkę, którą założono na pisklą w dniu 10.07.2010 na wyspie Coquet w ptn.-wsch. Anglii (S. Newton – in litt.).

Rybitwa popielata *Sterna paradisaea*

MAŁOPOLSKIE: 24.–27.10.13. – 1 juv. (foto), zb. Bagry, Kraków (W. Guzik i inni).

OPOLSKIE: 20.04.13. – 1 ad., Zb. Nyski (M. Domagała).

PODLASKIE: 28.04.13. – 1 ad. (foto), Knyszyn-Zamek, pow. moniecki (Ł. Krajewski, G. Grygoruk).

WIELKOPOLSKIE: 21.04.13. – 1 ad. (foto), Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał i inni); 26.04.13. – 1 ad. (foto) tamże (P. Szymański, K. Deoniziak, ozn. KF).

Rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 01.07.2003 – 14 par z gniazdami (foto), zb. Hańcza, pow. kielecki (P. Zięcik).

Turkawka wschodnia *Streptopelia orientalis*

1/1/, 2/2

LUBELSKIE: 08.02.13. – 1 ad. (foto), Lipnica, pow. biański (J. Mydlak, M. Szulak).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 24.02.–10.04.13. – 1 ad. o cechach podgatunku *S. o. meena* (fot. 12), Suchedniów, pow. skarżyski (S. Kowalczyk, K. Kmieć-Kwasek, T. Tańczuk); 22.12.13.–05.04.14. – 1 ad. o cechach podgatunku *S. o. meena* (foto), tamże (P. Kobylecki, www.clanga.com).

✧ Obserwacje z wiosny i zimy z Suchedniowa dotyczą tego samego powracającego osobnika.

Syczek *Otus scops*

n+6/n+6, 1/2

MAZOWIECKIE: 14.05.–09.06.13. – 1 ♂; 13.–17.06.13. – 1 para kopulująca (foto, fon), pow. makowski (K. Kryński i inni).

✧ Obserwacja kopulującej pary sugeruje co prawda gniazdowanie, lecz brak dowodów, że doszło do lęgu.

Sowa jarzębata *Surnia ulula*

n+6/n+6, 3/3

MAZOWIECKIE: 03.–07.11.13. – 1 imm. (fot. 13), Pniewo, pow. pułtuski (M. Ściborski i inni); 08.11.–07.12.13. – tenże (foto), Lutobrok-Folwark, pow. pułtuski (P. Czechowski, A. Dubicka, www.clanga.com).

Fot. 10. Rybitwa krótkodzioba *Gelochelidon nilotica*, ujście Wisły, sierpień 2013 (fot. D. Kilon) – *Gull-billed Tern, Vistula mouth, August 2013*

Fot. 11. Rybitwa różowa *Sterna dougallii*, Zb. Mietkowski, lipiec 2013 (fot. P. Gębski) – *Roseate Tern, Mietkowski Reservoir, July 2013*

Fot. 12. Turkawka wschodnia *Streptopelia orientalis*, Suchedniów, luty–kwiecień 2013 (fot. K. Kmieć-Kwasek) – Oriental Turtle Dove, Suchedniów, February–April 2013

Fot. 13. Sowa jarzębata *Surnia ulula*, Pniewo, listopad 2013 (fot. M. Ściborski) – Hawk Owl, Pniewo, November 2013

PODLASKIE: 12.–13.10.13. – 1 os. (foto), Śniadowo, pow. łomżyński (M. Rycak, www.clanga.com).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 12.11.13. – 1 imm. schwytany (foto), Wicie, pow. sławieński (H. Pietrykowska, A. Loręcki, E. Majchrzak).

✧ Najliczniejszy współczesny pojaw tego gatunku.

Puszczyk mszarny *Strix nebulosa*

LUBELSKIE: 04.04.2011 – 1 os., Lasy Sobiborskie, pow. włodawski (S. i K. Tylkowscy).

ŁÓDZKIE: 24.08.2009 – 1 os., Pełczyska, pow. poddębicki (D. Kaźmierczak).

LUBELSKIE: 27.01.13. – 1 os., Lasy Włodawskie, pow. włodawski (S. Śliwiński, K. Kasperek); 06.03.13. – szczątki 1 os. (foto), Lasy Sobiborskie, pow. włodawski (S. Aftyka); 24.03.13. – 1 para (foto), Lasy Sobiborskie, pow. włodawski (S. Aftyka, S. Śliwiński); 03.–09.13. – 5 par z gniazdami (foto), Lasy Sobiborskie, pow. włodawski (B. Woźniak i inni); 03.–06.13. – 1 para z 2 pull. (foto), Lasy Włodawskie, pow. włodawski (S. Aftyka i inni); 07.04.–02.06.13. – 1 para z 2 pull. (foto), Lasy Włodawskie, pow. włodawski (S. Śliwiński, K. Kasperek i inni); 18.04.13. – 1 os., Lasy Sobiborskie, pow. włodawski (S. Śliwiński, M. Sokołowski); 07.05.13. – 1 os. (foto) tamże (B. Woźniak); 18.05.13. – 1 os. (foto) tamże (T. Chodkiewicz, M. Bełcik).

PODLASKIE: 20.06.13. – 1 os. (foto), Puszcza Knyszyńska, pow. białostocki (www.clanga.com).

Jerzyk błądy *Apus pallidus*

0/0, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 29.10.13. – 1 juv. (fot. 14), Kołobrzeg (pow.) (R. Rudzionek).

✧ Pierwsze stwierdzenie tego długo oczekiwanego gatunku.

Żoła *Merops apiaster*

MAŁOPOLSKIE: 24.06.2006 – 1 para (foto), gniazdowanie prawdopodobne, pow. miechowski (M. Ciach i inni).

Skowrończyk krótkopalcowy *Calandrella brachydactyla*

8/8, 3/3

PODKARPACKIE: 04.05.13. – 1 ad. (foto), Sękowiec, pow. bieszczadzki (M. i M. Ciach).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 07.05.13. – 1 ad. (fot. 15), Karsiborska Kępa, pow. Świnoujście (Z. Kajzer); 27.06.13. – 1 ad. (foto), Świnoujście (pow.) (Z. Kajzer).

✧ Pierwszy rok, w których stwierdzono ten gatunek aż trzykrotnie.

Jaskółka rudawa *Cecropis daurica*

9/10, 2/2

MAŁOPOLSKIE: 12.05.13. – 1 ad. (foto), Przeręb, pow. oświęcimski (P. Malczyk, P. Zientek).

ŚLĄSKIE: 04.05.13. – 1 ad. (foto), Bytom Miechowice (S. Beuch i inni).

Świergotek szponiasty *Anthus richardi*

30/44, 4/5

POMORSKIE: 13.10.13. – 1 os. (foto, fon), Jastarnia, pow. pucki (P. Szymański).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 26.09.13. – 2 imm. (fot. 16, fon), Wiejkowo, pow. kamieński (Z. Kajzer); 11.10.13. – 1 os. (foto, fon), Łoszyno, pow. kamieński (M. Jasiński); 16.10.13. – 1 os. (fono), Sułomino, pow. kamieński (M. Jasiński, P. Stańczak).

✧ Drugi z rzędu dobry rok dla tego gatunku.

Świergotek nadmorski *Anthus petrosus*

WIELKOPOLSKIE: 20.09.13. – 1 os. (foto), zb. Jutrosin, pow. rawicki (A. Kuźnia).

„Pliszka czarnogłowa” *Motacilla flava feldegg*

MAŁOPOLSKIE: 10. i 16.06.2012 – 1 ♂ subad. (2. r.kal.; foto, wideo), Faliszewice, pow. tarnowski (S. Mazgaj).

Pliszka cytrynowa *Motacilla citreola*

PODKARPACKIE: 17.04.1999 – 1 ♂ subad. (2. r.kal.), Lesko (pow.) (S. Wilusz); 18.04. i 03.05.1999 – 1 ♂, Lesko (pow.) (S. Wilusz).

LUBELSKIE: 18.05. i 01.–02.06.13. – 1 para karmiąca (foto, wideo), Srebrzyszcze, pow. chełmski, 25.05.–06.06.13. – 1 para karmiąca (foto, wideo), Krasnystaw (pow.) (S. Śliwiński, K. Kasperek, M. Sokołowski).

MAŁOPOLSKIE: 11.05.13. – 1 para z gniazdem (foto), Spytkowo, pow. wadowicki (P. Malczyk, P. Zientek, M. Dyduch).

PODLASKIE: 18.05.–06.06.13. – 3 pary (gniazdowanie pewne) i 2 pary (gniazdowanie prawdopodobne) oraz 1 ♀ karmiąca (foto, wideo), Bagno Ławki, pow. moniecki; 26.05.–29.06.13. – 5 par (gniazdowanie pewne) i 6 par (gniazdowanie prawdopodobne, foto), Gugny, pow. moniecki; 11.06.13. – 1 ♂ (gniazdowanie prawdopodobne, foto), Dolistowo Nowe, pow. moniecki; 01.–20.06.13. – 4 pary (gniazdowanie pewne) i 4–5 par (gniazdowanie prawdopodobne, foto), Dolistowo Nowe – Wroceń, pow. moniecki; 21.07.13. – 1 ♀ karmiąca 2 juv. (foto), Mścichy, pow. grajewski (Ł. Krajewski i inni); 28.05. i 18.06.13. – 10–11 par lęgowych (foto, fon), Wroceń, pow. moniecki (M. Polakowski, P. Zientek); 17.06.13. – 1 para z 1–2 juv. (foto), Krasnoborki, pow. augustowski (S. Czernek, A. Grajewska, A. Sereďa).

POMORSKIE: 03.07.13. – 1 para karmiąca (foto), Bielawskie Błota, pow. pucki (A. Sikora, W. Półtorak); 19.05.–05.06.13. – 3 pary (gniazdowanie pewne) i 1 para (gniazdowanie prawdopodobne, foto), Gdańsk Górki Zachodnie (A. Sikora).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 06.06.13. – 1 para karmiąca (foto), Karsiborska Kępa, pow. Świnoujście (M. Sołowej).

✧ Poza znanymi lęgowiska potwierdzono gniazdowanie przynajmniej 33 par tego gatunku.

„Pliszka brytyjska” *Motacilla alba yarrellii*

n+26/n+30, 2/2

DOLNOŚLĄSKIE: 01.–02.04.13. – 1 ♀ ad. (foto), zb. Witoszówka, pow. świdnicki (R. Walczybok i inni).

WIELKOPOLSKIE: 09.03.13. – 1 ♀ ad. (foto), Bylin, pow. poznański (R. Hybsz).

Płochacz halny *Prunella collaris*

ZACHODNIOPOMORSKIE: 11.05.13. – 1 imm. (fot. 17), Sitno, pow. myśliborski (M. Koitka).

✧ Załedwie czwarte stwierdzenie tego gatunku poza wysokimi górami i pierwsze na Pomorzu (Koitka 2013).

Drozd czarnogardły *Turdus atrogularis*

9/9, 1/1

MAŁOPOLSKIE: 01.–04.04.13. – 1 ♀ imm. (fot. 18), Płaza, pow. chrzanowski (A. Chrzęścik i inni).

✧ Pierwsze stwierdzenie od roku 2003 (Komisja Faunistyczna 2004).

Zaroślówka *Acrocephalus dumetorum*

142/154, 21/23

POMORSKIE: 28.08.1964 – 1 os. schwytyany, Skowronki, pow. nowodworski (P. Busse).

ŁÓDZKIE: 09.–12.06.13. – 1 ♂ (foto, fon), Skotniki, pow. zgierski (T. Musiał i inni).

MAZOWIECKIE: 01.07.13. – 1 ♂ (fono), Nowe Brzozowo, pow. mławski (P. Szczypiński).

Fot. 14. Jerzyk bładny *Apus pallidus*, Kołobrzeg, październik 2013 (fot. R. Rudzionek) – *Pallid Swift, Kołobrzeg, October 2013*

Fot. 15. Skowrończyk krótkopalcowy *Calandrella brachydactyla*, Karsiborska Kępa, maj 2013 (fot. Z. Kajzer) – *Short-toed Lark, Karsiborska Kępa, May 2013*

Fot. 16. Świergotek szponiasty *Anthus richardi*, Wiejkowo, wrzesień 2013 (fot. Z. Kajzer) – *Richard's Pipit, Wiejkowo, September 2013*

Fot. 17. Płochacz halny *Prunella collaris*, Sitno, maj 2013 (fot. M. Koitka) – *Alpine Accentor, Sitno, May 2013*

- PODLASKIE: 03.–12.06.13. – 1 ♂ (fono), Mogilnice, pow. augustowski (P. Białomyzy, T. Tumiel); 03.06.13. – 1 ♂ (fono), Sochonie, pow. białostocki (T. Tumiel, G. Grygoruk); 04.06.–30.07.13. – 1 ♂ (foto, fono), Studzianki, pow. białostocki (T. Tumiel, G. Grygoruk); 09.06.13. – 1 ♂ schwytany (foto, fono), Szablak, pow. łomżyński (M. Maniakowski); 09.–12.06.13. – 1 ♂ (fono), Jaśki, pow. suwalski (A. Grajewska).
- POMORSKIE: 28.05.13. – 1 ♂ schwytany (foto), Jastarnia, pow. pucki (P. Malczyk); 01.–02. i 23.06.13. – 1 ♂ (foto, fono), Rewa, pow. pucki (M. Zimiński); 05.06.13. – 2 ♂♂ (foto, fono), Pólmieście, pow. malborski (W. Póttorak); 14.–15.06.13. – 1 ♂ (foto, fono), Hel, pow. pucki (Z. Kajzer); 15.06.13. – 1 ♂ (foto, fono), Jastarnia, pow. pucki (Z. Kajzer).
- WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 20.05. i 03.–09.07.13. – 1 ♂ (foto, fono), Łukta, pow. ostródzki (K. Jankowski); 07.06.13. – 1 ♂ (fono), Sąkiety Wielkie, pow. węgorzewski (S. Czernek); 15.06.13. – 1 ♂ (fono), Dzierzki, pow. szczywieński (S. Czernek); 29.06.–03.07.13. – 1 ♂ (foto, fono), Łomy, pow. olsztyński (K. Jankowski, A. Hermański, A. Włodarczak-Komosińska).
- ZACHODNIOPOMORSKIE: 16.05.13. – 1 ad. schwytany (foto), Dąbkowice, pow. sławieński (K. Stępniewska, J. Szulc, F. Kowalczyk); 24.05.13. – 1 ad. schwytany (foto), Wicie, pow. sławieński (K. Rosińska, E. Majchrzak, M. Wayda); 06.06.13. – 2 ♂♂ (fono), Kłodkowo, pow. gryficki (M. Jasiński); 17.–19.06.13. – 1 ♂ (foto, fono), Gryfino (pow.) (D. Marchowski i inni); 28.06.13. – 1 ♂ (foto, fono), Tymień, pow. koszaliński (K. Stępniewska).
- ✧ Schwytanie jednego osobnika w roku 1964 przesuwają pierwsze stwierdzenie w kraju o trzy lata wstecz.

Zaganiacz mały *Hippolais caligata*

0/0, 1/1

POMORSKIE: 27.–28.05.13. – 1 ♂ (fot. 19, fono), Jastarnia, pow. pucki (P. Malczyk).

✧ Pierwsze stwierdzenie tego długo oczekiwanego gatunku.

Wójcik *Phylloscopus trochiloides*

MAZOWIECKIE: 22.–25.06.2012 – 1 ♂, Warszawa Mokotów/Ursynów (P. Rowiński).

PODKARPACKIE: 31.05.2012 – 1 ♂ (fono), Trójca, pow. bieszczadzki (A. Jirak, Ł. Morawiec).

DOLNOŚLĄSKIE: 25.05.13 – 1 ♂ (foto, fono), Góra Rogowiec, pow. wałbrzyski (A. Knychala, P. Wasiak); 13.06.–07.07.13. – 3 ♂♂ (fono), Szklarska Poręba, pow. jeleniogórski (B. Gramsz); 16.06.13. – 1 ♂ (foto, fono), Karłów, pow. kłodzki (Z. Marciniak); 16.06.13. – 1 ♂ (fono), wodospad Kamieńczyka, pow. jeleniogórski (K. Dobrowolska-Martini).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 22.–27.05.13. – 1 ♂ (foto, fono), Bydgoszcz (D. Kilon, M. Radziszewski, A. Dylík); 01.06.13. – 1 ♂ (foto, fono), Bydgoszcz (B. Rudzionek); 01.06.13. – 3 ♂♂ (foto), Zakurzewo, pow. grudziądzki (M. Ściborski); 06.06.13. – 1 ♂ (foto, fono), Krąpiewo, pow. bydgoski (M. Radziszewski); 06.06.13. – 1 ♂, Bydgoszcz (D. Kilon); 14.06.13. – 1 ♂ (foto), tamże (D. Kilon).

LUBELSKIE: 13.06.13. – 1 ♂, Lublin (M. Filipiuk); 01.–04.08.13. – 1 ♂ (foto) tamże (M. Przepiórka).

ŁÓDZKIE: 01.–11.06.13. – 1 ♂ (foto, fono, wideo), Bełchatów (pow.) (B. Lesner i inni).

MAŁOPOLSKIE: 28.05.–11.06.13. – 1 ♂, Hala Małej Łąki, Tatra, pow. tatrzański (M. Matyszek i inni); 31.05.–20.06.13. – 5 ♂♂ (fono), Ojcowski PN, pow. krakowski (A. Jirak, M. Leszczyński); 07.07.13. – 1 ♂, Dolina Kościeliska, Tatra, pow. tatrzański (M. Kowalski, K. Krawczak).

MAZOWIECKIE: 08.06.13. – 1 ♂ (wideo), Warszawa Mokotów (M. Sidelnik); 12.–22.06.13. – 1 ♂ (fono), Radom (pow.) (T. Figarski, P. Malczyk, R. Tęcza); 19.06.13. – 1 ♂, Warszawa Ochota (Ł. Matyjasiak); 19.06.13. – 1 ♂ (fono), Warszawa Wawer (I. Krasnołębski); 19.–26.06.13. – 1 ♂ (foto), Pruszków (pow.) (K. Mortka i inni).

POMORSKIE: 21.05.–14.07.13. – 1 para z juv. (fono), Smołdzino, pow. słupski (G. Jędro i inni); 21.07.13. – 1–2 ad. z 4–5 juv. (foto, fono), Gdynia Redłowo (W. Półtorak).

✧ Pomimo licznych pojawów potwierdzono jedynie dwa legi tego gatunku.

Świstunka północna *Phylloscopus borealis*

1/1, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 11.09.13. – 1 imm. schwytany (fot. 20), Kopań, pow. sławieński (W. Busse, G. Zaniewicz).

✧ Drugie stwierdzenie w kraju (Zaniewicz & Busse 2014). Poprzedniego dokonano w tym samym dniu 1986 roku (Zawadzka et al. 1989).

Świstunka złotawa *Phylloscopus proregulus*

40/40, 2/2

MAZOWIECKIE: 11.11.13. – 1 imm. (fot. 21), Warszawa (K. Koper).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 01.11.13. – 1 imm. schwytany (foto), Wicie, pow. sławieński (www.facebook.com).

Świstunka żółtawa *Phylloscopus inornatus*

98/100, 17/23

PODLASKIE: 21. i 23.09.13. – 1 os. schwytany (foto), Cisówka, pow. białostocki (T. Tumiel, R. Sołowianiuk).

POMORSKIE: 15.–16.09.13. – 1 os. (foto, fono), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn, E. Fritze); 19.09.13. – 1 os. tamże (P. Zięcik); 21.09.13. – 2 os. (foto) tamże (M. Romanowski, A. Niemczyk, Ł. Matyjasiak i inni); 22.09.13. – 1 imm. schwytany (foto) tamże (A. Niemczyk, M. Filar); 23.09.13. – 2 os. (foto) tamże (P. Zięcik i inni); 25.09.13. – 2 os. (foto, fono) tamże (S. Rubacha, P. Zięcik); 27.09.13. – 1 os. (foto), tamże (A. Kośmicki i inni); 29.09.13. – 1 os. (foto, fono) tamże (A. Marczewski); 30.09.13. – 3 os. (foto, fono) tamże (S. Rubacha, P. Zięcik); 27.09.13 – 2 os. (foto), Hel, pow. pucki (M. i D. Światała, M. Janosz).

WIELKOPOLSKIE: 01.10.13. – 1 imm. schwytany (foto), Rościno, pow. wągrowiecki (H. Czarnecki i inni).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 25.09.13. – 2 imm. schwytane (foto), Wicie, pow. sławieński; 26.09.13. – 1 imm. schwytany (foto) tamże (M. Materek, P. Gogga); 30.09.13. – 1 os. (fono), Dąbkowice, pow. sławieński (M. Polakowski, S. Sosnowski); 11.10.13. – 1 os., tamże (M. Goc); 13.10.13 – 1 imm. schwytany (foto), Wicie, pow. sławieński (E. Majchrzak, R. Stasiak).

✧ Najliczniejszy dotychczas pojaw w kraju.

„Pierwiosnek syberyjski” *Phylloscopus collybita tristis*

34/34, 3/3

PODKARPACKIE: 26.–27.10.2008 – 1 imm. schwytany (foto), Myscowa, pow. jasielski (M. Ciach i inni).

PODLASKIE: 03.10.13. – 1 imm. schwytany (foto), Cisówka, pow. białostocki (T. Tumiel, Ł. Krajewski, Ł. Synowiecki).

POMORSKIE: 07.05.13. – 1 os. (fono), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 02.10.13. – 1 imm. schwytany (foto), Dąbkowice, pow. sławieński (M. Polakowski i inni).

Fot. 18. Drozd czarnogardły *Turdus atrogularis*, Płaza, kwiecień 2013 (fot. M. Baran) – *Black-throated Thrush*, Płaza, April 2013

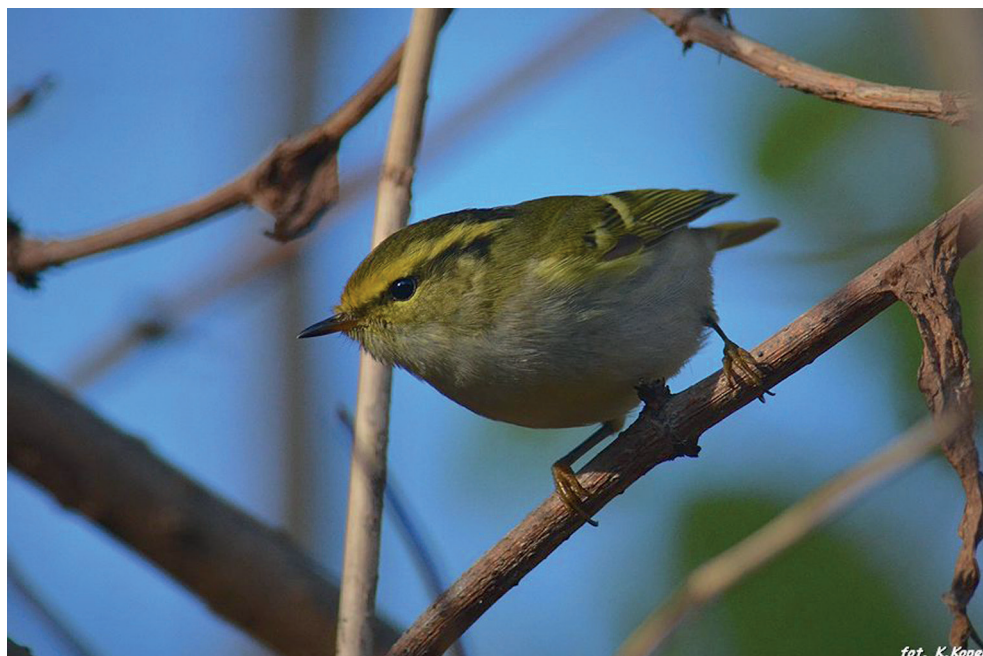
Fot. 19. Zaganiacz mały *Hippolais caligata*, Jastarnia, maj 2013 (fot. P. Malczyk) – *Booted Warbler*, Jastarnia, May 2013

Fot. 20. Świstunka północna *Phylloscopus borealis*, Kopań, wrzesień 2013 (fot. G. Zaniewicz) – Arctic Warbler, Kopań, September 2013

Fot. 21. Świstunka złotawa *Phylloscopus proregulus*, Warszawa, listopad 2013 (fot. K. Koper) – Pallas's Warbler, Warszawa, November 2013

fot. K. Koper

Świstunka górska *Phylloscopus bonelli*

7/9, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 18.08.13. – 1 imm. schwytany (foto), Kopań, pow. sławieński (www.facebook.com/bagno.kopan).

✧ Pierwsze stwierdzenie od roku 2000 (Komisja Faunistyczna 2000).

Pomurnik *Tichodroma muraria*

ŚLĄSKIE: 11.11.13. – 1 os. (foto), Nieboczowy, pow. wodzisławski (J. Banaś).

✧ Niezwykle stwierdzenie pomurnika siedzącego na drutach elektrycznych!

Dzierzba czarnoczelna *Lanius minor*

PODKARPACKIE: 01.–02.05.13. – 1 ♂ ad. (foto), Żydowskie, pow. jasielski (D. Kurlej, A. Fröhlich, K. Kucharska).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 05.05.13. – 1 os., Pęciszewo, pow. braniewski (M. Gawron, W. Jarosz).

„Srokosz stepowy” *Lanius excubitor homeyeri*

OPOLSKIE: 30.09.2012 – 1 ad. (foto), Lisięcice, pow. głubczycki (G. Gaudnik).

PODKARPACKIE: 11.11.13. – 1 ad. schwytany (foto), Lipnica Dolna, pow. jasielski (M. Stój).

Dzierzba rudogłowa *Lanius senator*

POMORSKIE: 12.06.13. – 1 ♂ (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn).

Czarnowron *Corvus corone*

ZACHODNIOPOMORSKIE: 2001–2004 – 1 para z gniazdem, Moryń, pow. gryfiński (P. Pluciński).

POMORSKIE: 13.04.2012 – 1 ad. (lęg mieszany z *C. cornix*; foto), Osłonino, pow. pucki (A. Kośmicki).

LUBUSKIE: 22.04.–22.05.13. – 1–2 os. z gniazdem, PN Ujście Warty, pow. sulęciński (P. Zduniak, P. Czechowski).

Pasterz *Pastor roseus*

n+37/n+85, 2/2

PODKARPACKIE: 20.05.2000 – 1 ad., Lesko (pow.) (S. Wilusz).

ŁÓDZKIE: 09.06.13. – 1 ad. (foto), Skotniki, pow. zgierski (T. i K. Musiał).

WIELKOPOLSKIE: 04.11.–28.12.13. – 1 juv. (fot. 22), Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski).

✧ Zwraca uwagę prawie 8-tyg. pobyt młodego ptaka w Osiecznej, który wytrwał do początku zimy.

Czczotka tundrowa *Carduelis hornemanni*

ca 147/329, 5/5

PODLASKIE: 27.11.13. – 1 imm. (foto), Boguszyce, pow. łomżyński (M. Polakowski).

POMORSKIE: 31.01.13. – 1 os. (foto), Jastarnia, pow. pucki (D. Światała i inni); 18.10.13. – 1 os. (foto), Hel, pow. pucki (A. Kośmicki, G. Zaniewicz); 02.11.13 – 1 ♀ ad. schwytana (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Kośmicka i inni); 04.11.13 – 1 ♀ imm. schwytana (foto) tamże (A. Kośmicki).

Krzyżodziób modrzewiowy *Loxia leucoptera*

n+14/n+23, 1/1

POMORSKIE: 02.10.13. – 1 juv. (fot. 23, fono), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn).

✧ Pierwsze stwierdzenie od roku 2003 (Komisja Faunistyczna 2004).

Łuskowiec *Picola enucleator*

n+13/n+54, 2/20

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 28.01.13. – 2 ♂♂ i 4 ♀♀/imm. (foto), Puszcza Romincka, pow. gołdapski (A. Sereda, A. Wilk, D. Cząstkiewicz); 03.–12.02.13. – 14 ♂♂ i ♀♀/ imm. (fot. 24), Jurkowo, pow. giżycki (K. Bolechowski, A. Sulej, M. Wierzbiński).

✧ Obserwacje te są kontynuacją liczniejszego pojawu, który rozpoczął się jesienią poprzedniego roku (Komisja Faunistyczna 2013).

Poławierka *Calcarius lapponicus*

LUBUSKIE: 11.09.2012 – 1 imm. (video), Wyszanowo, pow. międzyrzecki (M. Bocheński).

DOLNOŚLĄSKIE: 19.11.13. – 3 os. (foto), Bartoszowa, pow. strzeliński (K. Ostrowski); 29.11.13. – 1 os., Budziszów, pow. wrocławski (K. Ostrowski); 19.12.13.–15.02.14. – 1 ♀ imm. (foto) tamże (K. Ostrowski i inni).

MAZOWIECKIE: 08.–14.12.13. – 1 ♂ (foto), Złotokłós, pow. piaseczyński (I. Mirowski, www.clanga.com).

PODLASKIE: 06.03.13. – 1 ♂ (foto), Osowiec, pow. moniecki (Ł. Krajewski, A. i K. Henel).

POMORSKIE: 24.–25.01.13. – 1 os. (foto), Żuława, pow. gdański (M. Kujawa, P. Baszanowski); 20.09.13. – 4 os. (foto, fon), Hel, pow. pucki (P. Szymański, M. Antczak, M. Radziszewski).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 20.09.13. – 1 os. (fono), Nowogardek, pow. kołobrzegi (M. Jasiński); 05.10.13. – 2 os. (foto), Pogorzelica, pow. gryficki (P. Zientek); 07.10.13. – 1 os. (foto), Zagórze, pow. kamieński (M. Jasiński); 10.10.13. – 1 os. (fono), Dąbkowice, pow. sławieński (M. Polakowski, M. Wójcik); 16.10.13. – 1 os. (fono) tamże (M. Polakowski); 16.10.13. – 2 os. (fono), Sułomino, pow. kamieński (M. Jasiński, P. Stańczak); 08.11.13. – 9 os. (foto), Pogorzelica, pow. gryficki (P. Zientek).

Trznadelek *Emberiza pusilla*

20/21, 1/1

PODLASKIE: 10.05.13. – 1 os. (fot. 25), Krasne, pow. białostocki (T. Tumiel).

Kategoria D (pochodzenie niepewne – *uncertain origin*)**Gęś tybetańska *Anser indicus***

72/85, 10/11

OPOLSKIE: 28.11.2008 – 1 ad., Ujeździec, pow. nyski (M. Domagała).

DOLNOŚLĄSKIE: 15.06.13. – 1 ad. (foto), Gądkowice, pow. milicki (P. Kołodziejczyk, L. Matacz).

MAZOWIECKIE: 08.–09.05.13. – 1 ad. (foto), Bąkowiec, pow. kozienicki (M. Łukaszewicz, Ł. Matyjasiak, S. Turowski).

OPOLSKIE: 16.11.13 – 2 ad., Zb. Otmuchowski (M. Domagała).

PODLASKIE: 18.04.13. – 1 ad. (foto), Kurpiki, pow. białostocki (S. Rubacha i inni).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 26.04.13. – 1 ad. (foto), Górkki, pow. buski (W. Szczepaniak); 08.05.13. – 1 ad. (foto), Palonki, pow. buski (J. Sułek, F. Sieniawski).

WIELKOPOLSKIE: 24.03.13. – 1 ad. (foto), Smogulec, pow. wągrowiecki (W. Plata, S. Grochowska, D. Ostrowski); 28.03.13. – 1 ad. (foto), Toniszewo, pow. wągrowiecki (D. Ostrowski); 09.04.13. – 1 ad. (foto), Brodnica, pow. śremski (M. Janowski); 17. i 19.04.13. – 1 ad. (foto), Wojnowice, pow. leszczyński (J. Stępniewski, W. Michalak); 01.05.13. – 1 ad. (foto), Brudzewko, pow. gnieźnieński (B. Krąkowski); 18.05.13. – 1 ad. (foto), Dębica, pow. ostrowski (M. Antczak i inni).

✧ W dwóch przypadkach (pow. buski i wągrowiecki) przyjęto, że obserwacje dotyczą tych samych, przemieszczających się osobników.

Fot. 22. Pasterz *Pastor roseus*, Osieczna, listopad–grudzień 2013 (fot. J. Lontkowski) – Rose-coloured Starling, Osieczna, November–December 2013

Fot. 23. Krzyżodziób modrzewiowy *Loxia leucoptera*, Krynica Morska, październik 2013 (fot. A. Janczy-szyn) – Two-barred Crossbill, Krynica Morska, October 2013

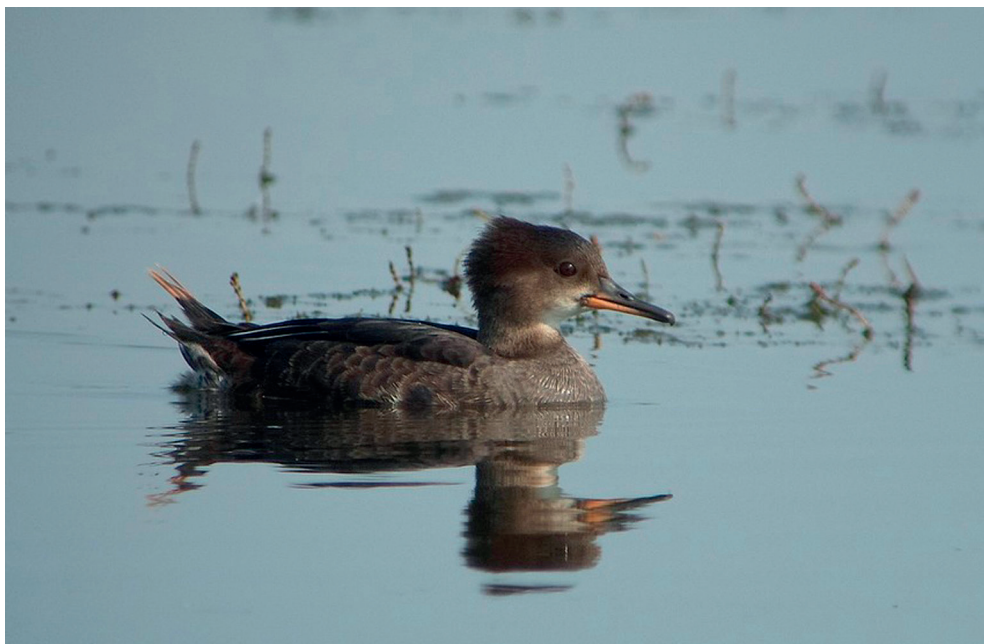

Fot. 24. Łuskowiec *Pinicola enucleator*, Jurkowo, luty 2013 (fot. K. Bolechowski) – Pine Grosbeak, Jurkowo, February 2013

Fot. 25. Trznadelek *Emberiza pusilla*, Krasne, maj 2013 (fot. T. Tumiel) – Little Bunting, Krasne, May 2013

Fot. 26. Kapturzik *Lophodytes cucullatus*, zb. Jutrosin, sierpień–październik 2013 (fot. A. Kuźnia) – Hooded Merganser, Jutrosin Reservoir, August–October 2013

Śnieżycyca duża *Anser caerulescens*

59/94, 1/1

DOLNOŚLĄSKIE: 29.01.2003 – 1 ad., Mirosławice, pow. wrocławski (P. Kołodziejczyk).

LUBUSKIE: 03.01.13. – 1 ad. (odm. błękitna, foto), Bieganów, pow. ślubicki (www.clanga.com).

Bernikła północna *Branta hutchinsii*

12/12, 1/1

WIELKOPOLSKIE: 05.03.13. – 1 os. (foto), Brudzewko, pow. gnieźnieński (B. Krąkowski).

Kapturzik *Lophodytes cucullatus*

9/9, 1/1

WIELKOPOLSKIE: 30.08.–01.10.13. – 1 ♀ ad. (fot. 26), zb. Jutrosin, pow. rawicki (A. Kuźnia).

Kategoria E (pojaw nienaturalny – *unnatural occurrence*)

Łabędź czarny *Cygnus atratus*

POMORSKIE: 2. poł. 01.2007 – 1 ad. (foto), jez. Gardno, pow. słupski (A. Wróbel i inni).

LUBUSKIE: 03.05.13. – 1 ad. (foto), zb. Raduszec, pow. krośnieński (P. Czechowski i inni).

Łabędź czarnoszyi *Cygnus melanocorypha*

MAŁOPOLSKIE: 30.08.13. – 1 ♀ (3. r.kal.; foto), Kraków Dębny (D. Wiehle).

Cudokaczka *Callonetta leucophrys*

MAŁOPOLSKIE: 11.08.13. – 1 ♂ (foto), Kraków Zesławice (G. Kopka i inni); 02.11.13. – 1

♂ (foto), Zb. Dobczycki, pow. myślenicki (M. Baran, A. Bisztyga).

WIELKOPOLSKIE: 23.05.13. – 1 ♂ (foto), Zalesie, pow. koniński (S. Mielczarek).

Karolinka *Aix sponsa*

LUBELSKIE: 01.–23.04.2012 – 1 para (foto), Zwierzyniec, pow. zamojski (M. Korga i inni).
POMORSKIE: 11.04.2010 – 1 ♂ (foto), Smołdzino, pow. słupski (M. Goc).

Helmiatka różowodzioba *Netta peposaca*

ZACHODNIOPOMORSKIE: 03.03.13. – 1 ♂ (foto), Szczecin (P. i S. Bulikowscy).

Bielik olbrzymi *Haliaeetus pelagicus*

KUJAWSKO-POMORSKIE: 19.12.13. – 1 juv. (foto), Szarlej, pow. inowrocławski (R. Kurowski).

Orłosep *Gypaetus barbatus*

LUBUSKIE–ZACHODNIOPOMORSKIE: 22.–23.05.13. – 1 ♀ juv. (2. r.kal.) z nadajnikiem sat. (www.wild.uzh.ch/bg/index_e.htm, odczyt Z. Kajzer).

✧ Ptak wykłuty w lutym 2012 w Hiszpanii, po zaopatrzeniu w nadajnik satelitarny został wypuszczony w Alpach w czerwcu 2012 w ramach programu introdukcji, a wiosną 2013 dokonał przelotu przez Czechy, Polskę i Niemcy, po czym wrócił w Alpy.

Gołąbek diamentowy *Geopelia cuneata*

MAŁOPOLSKIE: 14.08.13. – 1 ad. (foto), Kraków Ześlawice (K. Czajowski, K. Kmieć-Kwasek).

Aleksandretta chińska *Psittacula derbiana*

ŁÓDZKIE: 16.06.13. – 1 ♂ ad. (foto), Warta, pow. sieradzki (M. Faber).

Aleksandretta obroźna *Psittacula krameri*

POMORSKIE: 27.09.13. – 1 os. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (P. Czechowski, G. Jędro, A. Dubicka).

WIELKOPOLSKIE: 14.04.13. – 1 samiec ad., Odolanów, pow. ostrowski (M. Antczak, P. Szymański).

Aneks: Obserwacje nieakceptowane – *Not accepted records*

◆ *Anser albifrons flavirostris*: 16.04.13. – 1 imm. (foto), Sitno, woj. kujawsko-pomorskie. ◆ *Anser erythropus*: 07.03.2012 – 1 ad. (foto), zb. Dzierżno Duże, woj. śląskie. ◆ *Anser caerulescens*: 11.03.2010 – 1 ad. (odm. błękitna), Zb. Otmuchowski, woj. opolskie; 07.04.13. – 1 os. (odm. błękitna), Zb. Mietkowski, woj. dolnośląskie. ◆ *Anas americana* x *A. penelope*: 20.04.13. – 1 ♂ (foto), Gdańsk, woj. pomorskie. ◆ *Anas poecilorhyncha*: 21.11.13. – 1 os. (foto), Kraków, woj. małopolskie. ◆ *Lophodytes cucullatus*: 12.11.13. – 1 ♂ (foto), Świbno, woj. pomorskie. ◆ *Gavia immer*: 13.10.13. – 1 os., Piaski, woj. pomorskie; 19.10.13. – 1 ad., Krynica Morska, woj. pomorskie. ◆ *Gavia adamsii*: 18.03.13. – 1 os., Łukęcin, woj. zachodniopomorskie. ◆ *Phalacrocorax pygmeus*: 07.04.13. – 1 os. (foto), Jastrzębiec, woj. świętokrzyskie. ◆ *Circus gallicus*: 08.04.13 – 1 os., Radom, woj. mazowieckie; 31.07.–26.08.13. – 2 ad. (foto), gniazdowanie niepewne, pow. włodawski, woj. lubelskie; 15.08.13. – 1 os. (foto), Budy Michałowskie, woj. mazowieckie. ◆ *Circus macrourus*: 24.–25.05.2008 – 1 ♀, Żmigród, woj. dolnośląskie; 18.04.13. – 1 ♀ (foto), Golina, woj. wielkopolskie; 09.05.13. – 1 juv. (foto), Sitno, woj. lubelskie; 09.05.13. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Krynica Morska, woj. pomorskie; 22.05.13. – 1 imm (2. r.kal.; foto), Dębowo, woj. podlaskie; 23.08.13. – 1 juv. (foto), Głuchów, woj. łódzkie. ◆ *Buteo rufinus*: 18.05.13 – 1 os. (foto), Długa Kościelna/Halinów, woj. mazowieckie; 30.05.13. – 1 os. (foto), Sadykierz, woj. łódzkie; 31.07.13. – 1 juv. (foto), Dursztyn, woj. małopolskie; 10.08.13. – 1 os. (foto), Łukaszów, woj. dolnośląskie; 31.08.13. – 1 ad. (foto), Ochle, woj. wielkopolskie; 19.09.13. – 1 ad. (?), Strzel-

ce, woj. opolskie; 20.09.13. – 1 ad., Borek, woj. małopolskie. ♦ *Aquila clanga*: 16.04.13. – 1 os. (foto), Sitno, woj. lubelskie; 13.07.13. – 1 ad., Męczyn, woj. mazowieckie; 30.08.13. – 1 os. (foto), Wozławki, woj. warmińsko-mazurskie; 31.08.13. – 1 ad. (foto), dolina rz. Sołokiji, woj. lubelskie. ♦ *Aquila clanga* x *A. pomarina*: 13.–19.07.13 – 1 ♂ ad. (foto), pow. włodawski, woj. lubelskie. ♦ *Aquila nipalensis*: 07.10.13. – 1 ad. (foto), Jaworzynka, woj. śląskie. ♦ *Aquila heliaca*: 17.04.13. – 1 imm. (foto), Krosno, woj. podkarpackie. ♦ *Falco cherrug*: 11.01.13. – 1 ad. (foto), Opole, woj. opolskie; 01.05.13. – 1 os. (foto), Machnówek, woj. lubelskie; 14.10.13. – 1 juv. (foto), Krynica Morska, woj. pomorskie; 23.10.13. – 1 os., Głuchołazy, woj. opolskie. ♦ *Falco peregrinus calidus*: 04.–05.10.13. – 1 juv. (foto), Mikoszewo/Świbno, woj. pomorskie; 15.10.13. – 1 os. (foto), Krynica Morska, woj. pomorskie. ♦ *Charadrius alexandrinus*: 07.07.2008 – 1 juv., Lubiatowo, woj. pomorskie. ♦ *Philomachus pugnax*: 12.06.13. – 1 ♀, gniazdowanie niepewne, Goniądz, woj. podlaskie. ♦ *Stercorarius longicaudus*: 23.09.13. – 1 ad. (foto), Hel, woj. pomorskie. ♦ *Xema sabini*: 20.09.13. – 1 os. (foto), ujście Wisły, Świbno, woj. pomorskie. ♦ *Larus delawarensis*: 06.01.13. – 1 imm. (1. zima; foto), zb. Chańcza, woj. świętokrzyskie. ♦ *Larus glaucoides*: 15.03.13. – 1 os. (3. r.kal.; foto), Poznań, woj. wielkopolskie. ♦ *Sterna sandvicensis*: 03.11.13. – 1 os. (foto), Ryki, woj. lubelskie. ♦ *Apus pallidus*: 02.09.2012 – 1 os. (foto), zb. Dzierżno Duże, woj. śląskie; 31.10.13. – 1 os. (foto), Krynica Morska, woj. pomorskie. ♦ *Dendrocopos syriacus* x *D. major*: 18.08.13. – 1 os. (foto), Mława, woj. mazowieckie. ♦ *Anthus richardi*: 21.10.13. – 1 os. (foto), Jordanów Śląski, woj. dolnośląskie. ♦ *Motacilla flava thunbergi*: 29.05. i 18.06.13. – 1 ♂ (foto), Ciszewo, woj. podlaskie. ♦ *Motacilla flava feldegg*: 04.05.2008 – 1 ♂, zb. Topola, woj. dolnośląskie; 13.04.13. – 1 ♂ (foto), Nieboczowy, pow. wodzisławski (G. Gaudnik, J. Banaś). ♦ *Motacilla flava „superciliaris”*: 16.04.13. – 1 ♂ (foto), Kózki, woj. opolskie. ♦ *Motacilla alba yarrellii*: 29.04.2005 – 1 ♀, Ruda Żmigrodzka, woj. dolnośląskie. ♦ *Saxicola maurus*: 21.04.13. – 1 ♂ ad. (foto), Buków, woj. śląskie; 22.06.13. – 1 ♂ (foto), Przyszowice, woj. śląskie. ♦ *Oenanthe isabellina*: 01.09.13. – 1 ♂ (foto), Rusy, woj. warmińsko-mazurskie. ♦ *Acrocephalus dumetorum*: 18.06.2012 – 1 ♂ (fono), Urzędów, woj. lubelskie. ♦ *Phylloscopus trochiloides*: 09.07.2012 – 1 ♂, Dolina Chochołowska, woj. małopolskie; 31.05.13. – 1 ♂, Przybędza, woj. śląskie. ♦ *Phylloscopus inornatus*: 09.10.13. – 1 ad., Parzymiechy, woj. śląskie; 14.10.2011 – 1 os., ujście Wisły, woj. pomorskie. ♦ *Phylloscopus collybita tristis*: 09.10.13. – 1 imm. schwytany (foto), Cisówka, woj. podlaskie; 10.12.13. – 1 os. (foto), Sopot, woj. pomorskie. ♦ *Oriolus oriolus*: 17.11.13. – 1 ♂ ad., Prosperowo, woj. kujawsko-pomorskie. ♦ *Lanius minor*: 13.03.1991 – 1 ad., Jez. Glinowieckie, woj. wielkopolskie. ♦ *Lanius excubitor homeyeri*: 24.03.2009 – 1 ad. (foto), Pławniowice, woj. śląskie; 20.09.13 – 1 os. (foto), Jezioro, woj. podkarpackie; 11.–17.11.13. – 1 ad. (foto), Piszewo, woj. warmińsko-mazurskie. ♦ *Pastor roseus*: 12.06.13. – 1 ad. (foto), Kraków Tonie, woj. małopolskie; 17.08.13. – 1 ad. (foto), Spytkowice, woj. małopolskie. ♦ *Carduelis hornemanni*: 19.10.13. – 1 os. (foto), Krynica Morska, woj. pomorskie; 20.10.13. – 1 ad. (foto), Hel, woj. pomorskie. ♦ *Loxia leucoptera*: 10.10.13. – 1 os. (foto), Gdańsk Oliwa, woj. pomorskie. ♦ *Calcarius lapponicus*: 30.10.2010 – 2 os., Przychojec, woj. podkarpackie; 06.03.13. – 1 os. (♂?; foto), Sługocinek, woj. wielkopolskie.

Rewizje – Revisions

Anser rossii

11.03.2010 – 1 ad. (foto), Wonieść, pow. kościański, woj. wielkopolskie (J. Ratajczak, J. Stępniewski).

30.03.2010 – 1 ad. (foto), Dębina, pow. gryfiński, woj. zachodniopomorskie (Z. Kajzer, M. Sotowiej).

07.03.2010 – 1 ad. (foto, wideo), Zb. Mietkowski, woj. dolnośląskie (G. Orłowski i inni).

20.04.–07.05.2010 – 1 ad. (foto), Laskowiec/Zajki, pow. moniecki (P. Michalski, A. Koliński), 05.i

08.05.2010 – tenże (foto), Ruś, pow. łomżyński (M. Buchalik i inni).

Zgodnie z poglądami zdecydowanej większości europejskich Komisji Rzadkości (z wyjątkiem holenderskiej), wszystkie stwierdzenia tego gatunku zostały zaliczone do kategorii D (poprzednio dwa pierwsze były w kategorii A), gdyż brak jednoznacznych dowodów na zalatywanie do Europy dzikich osobników z Ameryki Północnej (Parkin & Knox 2010).

Gavia immer

10.10.2002 – 1 os., Jastarnia, pow. pucki, woj. pomorskie (D. Szlama, T. Grochowski).

Oznaczenie przez obserwatorów wieku ptaka jako adultus uznano za niepewne.

Buteo rufinus

11.08.1993 – 1 os. (foto), Ustrzyki Górne, pow. bieszczadzki, woj. podkarpackie (A. Surmacki, D. Kozłowska).

Ponowna analiza nie najlepszej jakości zdjęć wykazała, że obserwowany ptak jest kurhannikiem *B. rufinus* w szacie juwenalnej, a nie orzełkiem.

Falco rusticolus

19.11.1978 – 1 os., Ruda Sułowska, pow. milicki, woj. dolnośląskie (A. Mrugasiewicz).

Oznaczenie przez obserwatora płci i wieku tego ptaka jako ♀ juv. uznano za niepewne.

Glareola sp.

09.10.2010 – 1 ad., Przemków, pow. polkowicki, woj. dolnośląskie (M. Sapko, A. Stachnik).

Po uwzględnieniu odwołania obserwatorów Komisja uznała oznaczenie rodzaju za prawidłowe.

Emberiza aureola

18.07.1992 – 1 ♂, 19.07.1992 – 2 ♂♂, Barchaczów, pow. zamojski (T. Cięciera).

Komisja uznała, że wobec wątpliwości co do naturalnego pochodzenia tych ptaków lepiej pojąć ten zaliczyć do kategorii D.

Summary: Rare birds recorded in Poland in 2013

This report includes 458 records from 2013, as well as 49 earlier ones, concerning 108 species and subspecies. Four new species for Poland has been recorded: the American Wigeon *Anas americana*, Lesser Yellowlegs *Tringa flavipes*, Pallid Swift *Apus pallidus* and Booted Warbler *Hippolais caligata*. Other highlights of the year were: the second record of the Arctic Warbler *Phylloscopus borealis*, the second and third records of the Oriental Turtle Dove *Streptopelia orientalis*, the third record of the Roseate Tern *Sterna dougallii*, the fourth records of the Black Scoter *Melanitta americana* and Sooty Shearwater *Puffinus griseus* and the fifth record of the Pacific Golden Plover *Pluvialis fulva*. Noteworthy are the highest ever numbers of the Glossy Ibis *Plegadis falcinellus* (8 records), Long-tailed Skua *Stercorarius longicaudus* (18) and Yellow-browed Warbler *Phylloscopus inornatus* (17). Unusual were also five records of the Gull-billed Tern *Gelochelidon nilotica*, three of the Hawk Owl *Surnia ulula* and Short-toed Lark *Calandrella brachydactyla*, as well as four of the Richard's Pipit *Anthus richardi*.

In result of general revision of many modern and historical records four species have been rejected from the national checklist, namely: the Black-winged Kite *Elanus caeruleus*, Franklin's Gull *Larus pipixcan*, Great Spotted Cuckoo *Clamator glandarius* and Pechora Pipit *Anthus gustavi*. Moreover, all records of the Ross's Goose *Anser rossii* from 2010 were placed in the category D. Present number of species on the Polish checklist is 448.

Records of each species are first presented regionally in alphabetic order of the provinces, afterwards chronologically; they contain: date, number of individuals, sex and age (if known), documentation if present (photo, phono, video, specimen, etc.), location, district, and in brackets names up to three observers, further brief comments and references in some cases.

The number codes following the species name mean: the first one – number of records slash number of individuals till 2012 inclusive, the second one – number of records slash number of individuals in 2013; “ca” means approximate number of records or individuals, “n” instead of a number – unknown number of those. The report includes an appendix (Aneks) containing records not accepted, and a list of revisions, i.e. reconsidered records. The following terms and abbreviations are used: os. = individual/individuals, para/pary = pair/pairs, para lęgowa = breeding pair, para z gniazdem = pair with nest, lęg = brood, lęg mieszany = mixed brood, karmiący = feeding, schwytany = caught, martwy = dead, r.kal. = calendar year, lato = summer, zima = winter.

Literatura

- Blank M., Blank T., Grygoruk G. 2013. Pierwsze i drugie stwierdzenie świstuna amerykańskiego *Anas americana* w Polsce. *Ornis Pol.* 54: 293–294.
- Koitka M. 2013. Pierwsze stwierdzenie płochacza halnego *Prunella collaris* na Pomorzu. *Ptaki Pomorza* 4: 142–144.
- Komisja Faunistyczna 2001. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2000. *Not. Orn.* 42: 193–214.
- Komisja Faunistyczna 2004. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2003. *Not. Orn.* 45: 169–194.
- Komisja Faunistyczna 2013. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce roku 2012. *Ornis Pol.* 54: 109–150.
- Komisja Faunistyczna 2014. Rewizja współczesnych i historycznych stwierdzeń rzadkich ptaków w Polsce. *Ornis Pol.* 55: 115–134.
- Parkin D.T., Knox A.G. 2010. *The Status of Birds in Britain and Ireland*. Christopher Helm, London.
- Zaniewicz G., Busse W. 2014. Drugie stwierdzenie świstunki północnej *Phylloscopus borealis* w Polsce. *Ornis Pol.* 55: 143–146.
- Zawadzka D., Bobrowicz D., Jucha J. 1989. Pierwsze stwierdzenie świstunki północnej (*Phylloscopus borealis*) w Polsce. *Not. Orn.* 30: 95–96.

Errata do poprzednich raportów

- Raport nr 2, s. 59, wiersz 13 od góry: zamiast 31.08.85 powinno być 31.08.–07.09.85.
- Raport nr 12, s. 307, wiersz 13 od góry: zamiast 30.08.1995 powinno być 30.08.1994.
- Raport nr 14, s. 158, wiersz 6 od góry: zamiast Chocz, gm. Czermin powinno być Broniszowice, pow. pleszewski.
- Raport nr 14, s. 160, wiersz 11 od góry: zamiast 22.04.1997 powinno być 27.04.1997.
- Raport nr 17, s. 209, wiersz 14 od dołu: dodać na zb. Świerklaniec 21.05.00. – 1 ♂ z gniazdem.
- Raport nr 20, s. 186, wiersz 3 od góry: zamiast 1 para powinno być 1 para z pokarmem.
- Raport nr 23, 135, wiersz 2 od góry: zamiast 20.09.1992 powinno być 20.07.1992 i 01.10.1992.
- Raport nr 25, s. 133, wiersz 7–8: zamiast 27.05.08. – 1 para powinno być 1 para z pokarmem.
- Raport nr 26, s. 118, wiersz 23 od góry: zamiast 10.03.09. powinno być 19.03.09.
- Raport nr 26, s. 118, wiersz 21 od góry: zamiast 11.11.09. powinno być 21.11.09.
- Raport nr 26, s. 135, wiersz 2 od góry: zamiast 06. i 19.09.09. powinno być 26.08., 06. i 19.09.09.; zamiast (M. Płuzyński, Z. Kajzer, P. Malczyk) powinno być (M. Wężyk i inni).

Raport nr 27, s. 117, wiersz 3 od dołu: zamiast 19.10.2009 powinno być 19.03.2010.
Raport nr 27, s. 118, wiersz 2 od góry: zamiast 15.03.10. powinno być 16.03.10.
Raport nr 28, s. 111, wiersze 19–20 od dołu: zamiast 05.–07.08.11. powinno być 04.–07.08.11.;
zamiast (G. Zaniewicz i inni) powinno być (G. Zaniewicz i inni, www.clanga.com).
Raport 28, s. 106, wiersze 11 i 14: zamiast 04. i 06.11.11. oraz 10.–13.11.11. powinno być 04.
–13.11.11.
Raport nr 29, s. 119, wiersz 21 od dołu: zamiast 12.–31.10.12. powinno być 14.–31.10.12.
Raport nr 29, s. 131, wiersz 20 od góry: obserwacja 11.01.12. – 2 ad. i 1 imm. powinna zawierać
się w 08.–14.01.12. – 1 ad., 1 subad. i 2 juv./imm., Zb. Otmuchowski.

Komisja Faunistyczna SO PTZool
Sienkiewicza 21, 50-335 Wrocław
stawar@biol.uni.wroc.pl